

**T.C.
SAKARYA UYGULAMALI BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ**

**GENÇ BOKSÖRLERİN EBEVEYNLERİNİN ÇOCUKLARININ
SPORA KATILIMI HAKKINDAKİ DÜŞÜNCELERİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Ümmühan BULUT

Enstitü Anabilim Dalı : ANTRENÖRLÜK

Tez Danışmanı : Doç. Dr. İhsan SARI

Şubat 2021

T.C.
SAKARYA UYGULAMALI BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

GENÇ BOKSÖRLERİN EBEVEYNLERİNİN ÇOCUKLARININ
SPORA KATILIMI HAKKINDAKİ DÜŞÜNCELERİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Ümmühan BULUT

Enstitü Anabilim Dalı : ANTRENÖRLÜK

Bu tez 26/02/2021 tarihinde aşağıdaki jüri tarafından oybirliği ile kabul edilmiştir.

JÜRİ	BAŞARI DURUMU
Jüri Başkanı: Doç. Dr. İhsan SARI	BAŞARILI
Üye: Prof. Dr. Sevgi COŞKUN KESKİN	BAŞARILI
Üye: Dr. Öğr. Üyesi Gizem KARAKAŞ	BAŞARILI

BEYAN

Tez içindeki tüm verilerin akademik kurallar çerçevesinde tarafımdan elde edildiğini, görsel ve yazılı tüm bilgi ve sonuçların akademik ve etik kurallara uygun şekilde sunulduğunu, kullanılan verilerde herhangi bir tahrifat yapılmadığını, başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunulduğunu, tezde yer alan verilerin bu üniversite veya başka bir üniversitede herhangi bir tez çalışmasında kullanılmadığını beyan ederim.

Ümmühan BULUT

01.03.2021

TEŞEKKÜR

Yüksek lisans eğitimim boyunca değerli bilgi ve deneyimlerinden yararlandığım, her konuda bilgi ve desteğini almaktan çekinmediğim, araştırmanın planlanmasından yazılmasına kadar yardımlarını esirgemeyen değerli danışmanım Doç. Dr. İhsan SARI'ya ve Her zaman yanımda olan ve bu süreçte bana yardımcı olan değerli Boks Antrenörüm Resul ÇİFTÇİ'ye ve tezime gönüllü olarak katılan tüm velilerimize Utku TAHTACI'ya ve Dr. Musa OFLAZ ve Vahide OFLAZ'a katkılarından ve desteklerinden teşekkür ederim.

İÇİNDEKİLER

TEŞEKKÜR	i
İÇİNDEKİLER	ii
KISALTMALAR	iv
TABLolar LİSTESİ.....	v
ŞEKİLLER LİSTESİ.....	vi
ÖZET.....	vii
SUMMARY	viii

BÖLÜM 1.

GİRİŞ	1
1.1. Araştırmanın Önemi	3
1.2. Araştırmaya Ait Problem Cümleleri.....	4
1.3. Araştırmanın Sınırlılıkları	4

BÖLÜM 2.

GENEL BİLGİLER.....	5
2.1. Sporun Faydaları	5
2.1.1. Fizyolojik faydaları	6
2.1.2. Sosyolojik faydaları.....	7
2.1.3. Ekonomik faydaları	8
2.1.4. Psikolojik faydaları	9
2.2. Sporun Olumlu Etkisi	10
2.3. Sporun Olumsuz Etkisi.....	12
2.4. Çocuğun Spora Yönelmesinde Ailenin Önemi	13
2.5. Ailenin Çocuğunun Spora Katılımındaki Endişeleri.....	14
2.6. Boks Hakkında Genel Bilgiler	16
2.6.1. Boks tarihi	16
2.6.2. Boksun geçmişten günümüze değişen kuralları	18
2.6.3. Boks'taki yaş ve sikletler	20
2.6.4. Boksta müsabaka sonucunu belirleyen kurallar	21

BÖLÜM 3.

ARAŞTIRMA YÖNTEMİ.....	23
3.1. Araştırmanın Modeli	23
3.2. Çalışma grubu.....	23
3.3. Veri Toplama Araçları.....	24
3.4. Görüşme Soruları	25
3.5. Verilerin Toplanması.....	25
3.6. Verilerin Analizi.....	26
3.7. Geçerlilik ve Güvenirlik.....	26

BÖLÜM 4.

ARAŞTIRMA BULGULARI.....	29
4.1. Boksa Başlama Nedenleri	29
4.2. Boksun Faydaları.....	30
4.3. Sporcunun Boksa Katılmasını ve Sürdürmesini Sağlayan Faktörler	33
4.4. Ailenin İleriye Dönük Beklentileri.....	34
4.5. Ailenin Endişeleri.....	35
4.6. Sporcunun Boksa Katılmasını ve Sürdürmesini Engelleyen Faktörler	37
4.7. Ailenin Önerileri.....	39

BÖLÜM 5.

TARTIŞMA VE SONUÇ.....	41
5.1. Sonuç ve Öneriler.....	51

KAYNAKLAR	52
------------------------	-----------

EKLER.....	60
-------------------	-----------

ÖZGEÇMİŞ.....	61
----------------------	-----------

KISALTMALAR

DİS : Diskalifiye

F : Faul

P : Puan

TABLolar LİSTESİ

Tablo 2.1: Sporların Çocuk ve Gençlerdeki Etkileri.....	12
Tablo 2.2: Sporun Olumlu ve Olumsuz Etkileri	13
Tablo 3.1: Ailelerin Demografik Bilgileri	24
Tablo 3.2: Genç Boksörlerin Demografik Bilgisi	24

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 4.1: Boksa Başlama Nedenleri.....29

GENÇ BOKSÖRLERİN EBEVEYNLERİNİN ÇOCUKLARININ SPORA KATILIMI HAKKINDAKİ DÜŞÜNCELERİ

ÖZET

Çalışmanın amacı, genç boksörlerin ebeveynlerinin çocuklarının spora katılımı hakkındaki düşüncelerini belirlemektir. Araştırmaya 8 veli gönüllü olarak katılmıştır. Sonraki basamakta yarı yapılandırılmış görüşme formundaki soruların uygulanmasına geçilmiştir. Yapılan görüşmeler 20'dk ve 30'dk arasında sürmüştür. Katılımcıların cevapları doğrultusunda elde edilen veriler, bilgisayar ortamına aktarılmıştır ve Her kayıt için yeni bir Word dosyası oluşturularak ebeveynlere rumuz isimler verilmiştir. Bunlara göre dosyalar kaydedilmiştir. Word ortamındaki 62 sayfalık görüşme metni, ilk olarak NVIVO 11 Pro programına aktarılmıştır ve Görüşme metinleri açık kodlama yöntemi kullanılarak yazarlar tarafından ayrı ayrı değerlendirilmiş ve kod listesi oluşturulmuştur. Kodlama sonucu elde edilen kodlar ise aynı alt tema ve ana temalar altında toplanmıştır. Kod ve temaların oluşturulması sürecinde, kuramsal çerçeve ve elde edilen verilerde ifade edilenler göz önünde bulundurulmuştur. Araştırmacı ve danışman tarafından oluşturulan kodlar karşılaştırılarak anlaşma sağlamayan kod ve temalar tekrar değerlendirilmiştir. Araştırmamızda elde edilen temalar sporcuların boksa başlama nedenleri, bokstaki yaralanmalar, boksun faydaları, sporcunun boksa katılımını artıran unsurlar, sporcunun ailesinin ileriye dönük beklentileri, ailenin endişeleri, sporcunun boksa katılımını engelleyen unsurlar, ailenin önerileri temalarımız elde edilmiştir. Araştırma sonuçlarına göre ebeveynlerle ilgili olarak; çocuklarının boks sporuyla ilgili beklentilerinin fazla olduğu, çeşitli sebeplerle boksa başladıkları, bazı nedenlerden dolayı çocuklarıyla ilgili endişe duydukları yönünde görüş sahibi oldukları belirlenmiş olup boks sporuna yönelik olumlu düşünce taşıyan ailelerin yanı sıra boksa olumsuz bakan ailelerinde olduğu tespit edilmiştir. Ailelerle görüşme neticesinde ailelerin boksu tam olarak bilmedikleri boksun eski ve yeni kurallarının federasyon tarafından yeterince belirlenmediği sonucuna varılmıştır aynı zamanda boksun erkek gücü ile yapılandırılan yapısından dolayı kız çocuklarının erkek çocuklara göre daha az katılım sağladığı belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Boks, Disiplin, Faul, Genç Boksör, Puan.

THE THOUGHTS OF THE PARENTS OF YOUNG BOXERS ABOUT THEIR CHILDREN'S PARTICIPATION

SUMMARY

The aim of the study is to determine the opinions of young boxers' parents about their children's participation in sports. 8 parents participated in the study voluntarily. In the next step, questions in the semi-structured interview form were applied. The interviews lasted between 20 and 30 minutes. The data obtained in line with the answers of the participants were transferred to the computer environment and a new Word file was created for each record and nicknames were given to the parents. Accordingly, the files have been saved. The 62-page interview text in Word environment was first transferred to NVIVO 11 Pro program and the interview texts were evaluated separately by the authors using the open coding method and the code list was created. The codes obtained as a result of coding are gathered under the same sub-theme and main themes. In the process of creating codes and themes, the theoretical framework and what is expressed in the obtained data were taken into consideration. By comparing the codes and themes created by the researcher and the consultant, the codes and themes that did not agree were reevaluated. The themes obtained in our study were the reasons for athletes to start boxing, the injuries in boxing, the benefits of boxing, the factors that increase the athlete's participation in boxing, the future expectations of the athlete's family, the concerns of the family, the factors that prevent the athlete from participating in boxing, The recommendations of the family have been obtained from our themes. According to the results of the research, regarding the parents; It was determined that their children had high expectations about boxing, they started boxing for various reasons, they were concerned about their children for some reasons, and it was determined that there were families with a positive opinion about boxing as well as families who were negative about boxing. As a result of the interviews with the families, it was concluded that the old and new rules of boxing, which the families do not know exactly about boxing, were not determined by the federation, and it was determined that girls participated less than boys due to the structure of boxing structured by male power.

Keywords: Boxing, Discipline, Foul, Young Boxer, Points.

BÖLÜM 1. GİRİŞ

Hareketin olmadığı yerde yaşam belirtisi yoktur. İnsanların kendilerini iyi hissetmelerinin ve geliştirmelerin en etkili ve en ucuz yolu fiziksel aktivitedir. Yapılan fiziksel aktiviteler, bireyin iyi hissetmesine, sınırlarının yatışmasına, mutluluğuna mutluluk katmasına önemli bir katkı sunmaktadır (Özdenk, 1990).

Spor, sosyal bir kurum olarak günümüzün en köklü, popüler ve yaygın bir faaliyet sahası ve kalkınma aracı olarak karşımıza çıkmaktadır. Bunun da ötesinde spor artık bir bilim dalı, bir gelişmişlik kriteri ve ekonomik getirisiyle de günümüzde kendine bağlı yardımcı sektörler oluşturan sosyal bir kurumdur. Bir diğer açıdan spor; ülkelerin kalkınma yolunda önemli bir fırsatı, alt sınıfta bulunan insanların sınıf atlaması yolunda yaygın etkenlerden biri olarak belirtilmektedir (Yazıcı, 2014).

Spor, hayatımızın birçok yerinde yer almış ve bazı insanlar için meslek kapısı haline gelmiştir ve spor kendi arasında belli başlı bölümlere ayrılmış ve hayatımızdaki yerini korumuştur (Özdiñ, 2005).

Spor, bireyin sağlıklı ve dengeli iletişim kurmasını sağlayan bir etkinliktir. Bireyler, spor sayesinde hem fiziki hem psikolojik hem de sosyal olarak kendilerini geliştirmekte, unvan ve iş sahibi olabilmektedirler. Bir toplumun gücü, sağlıklı düşünen, hisseden ve karar alan bireylerinden gelir ki bu da sporun düzenli olarak yapılmasıyla mümkündür. Sporun insanı çok yönlü geliştirdiği tüm dünya tarafından kabul edilir (Hergüner, 1991).

Spor, bir toplumun daha sağlıklı düşünmesini ve bireylerin kendini geliştirmesini, iletişimin güçlü olmasını, psikolojik yönden daha sağlam olmasını sağlamaktadır. Aynı zamanda bireylerin statü ve meslek sahibi olmasında sporun önemli bir etkisi vardır. Bireylerin ihtiyaçlarından biri de spora katılım ve fiziksel aktivitedir. Bireyler, spor yaparak stresten uzak durabilir, sosyalleşme, insan ilişkilerini geliştirme, kötü alışkanlıklardan uzaklaşma gibi olumlu davranış geliştirebilir ve yeni yerler görme imkanı elde edebilir. Spor, ne amaçla yapılırsa yapılsın bireyi her yönden geliştirebilir

(Görgüt, 2012). Boks branşın da yumruk atarak maç kazanılır. Boksörlerin sahip olmak zorunda olduğu fiziksel kapasite düzeyi, çok az spor dalında sporculardan talep edilmektedir (James,1994). Ulusal alan yazında boks sporunda sporcu, ve aile açısından boks sporu değerlendirildiği zaman sınırlı sayıda araştırma olduğu görülmektedir. Örneğin, güreş, boks, halter ve taekwando branşlarındaki kadın sporcuların spora katılım nedenleri ve beklentilerinin incelendiği araştırmada bu branşları yapan kadın sporcuların ailelerinin genellikle gelir ve eğitim düzeylerinin düşük olduğu belirtilmiştir. Boks sporunu yapan sporcuların da birçok katılım nedeni ve boksa karşı olumlu olumsuz tutumu bulunabilir. Bu katılım nedenlerinin ve sporcuların boksa karşı olan olumlu ve olumsuz tutumlarının ortaya koymak onları daha iyi anlamaya ve daha olumlu bir boks deneyimi sunmaya katkı sağlayabilir.

Sporcuların kendi tutumlarının dışında ailelerinin de boksa yönelik tutumları boksa katılımında önemli bir konudur. Çünkü, ailesinin spor yapmasını istemesi çocuklar için önemli bir katılım nedenidir (Oyar ve ak, 2001). Bu nedenle çocuğunun spora katılımını artırmak için ebeveynlerin de o spora karşı tutumlarını geliştirmek için çalışmalar yapmanın da oldukça önemli olduğu ifade edilmiştir (Şabanoğlu ve Koçak, 2019). Araştırmalar çocuğun spora katılımından, spor yapma amaçlarına kadar birçok konuda aile etkisini açıkça ortaya koymaktadır (Yüksek, 2019). Örneğin sporcunun yoğun antrenmanlarında dolayı derslerine devam edememesi ve başarısız olması sebebiyle çocuk ailesi tarafından spordan alınabilir (Pehlivan, 2013). Sporcuların ve ebeveynlerinin boks sporuna karşı tutumlarını etkileyebilecek bir diğer unsur ise boks sporunda görülebilen ihtimali olan yaralanmalar ve boksun şiddetle ilişkilendirilebilen yapısı olabilir (Şallı ve ark., 2017; Purcell ve ark., 2011). Kuralları gereği boks sporunda puan almak için rakibin başına ve vücuduna yumruk atmak gerekmektedir. Ayrıca rakibi nakavt ederek de maç kazanılmaktadır. Bu nedenle birçok kuruluş tarafından boksun sporcuya zarar verebileceği ve yasaklanması gerektiği ifade edilmiştir (Purcell ve ark, 2011). Benzer şekilde boks sporunda rakibe zarar verebilecek türde hareketlerin branşın yapısı gereği izin verildiği ve bu durumun Gençlik Olimpiyat Oyunları'nın ruhuna aykırı olduğu ifade edilmiştir. Diğer tüm olimpik sporlarda sporcuların sağlığını korumaya yönelik kapsamlı uygulamaların olduğu fakat boks sporunda bunun yeteri kadar olmadığı ve bu durumda olimpik felsefeye aykırı olduğu da araştırmacılar tarafından ifade edilmektedir (Torres, 2017). İfade edilen bu araştırmaların tersine boks sporundaki

yaralanmalar üzerine yapılan bir araştırmaya göre ise; boksta yaşanan yaralanma oranlarının diğer mücadele sporlarındaki oranlar ile benzer olduğu ve boksta yaşanan yaralanmaların genelde ciddi olmadığı ifade edilmektedir (Siewe ve ark., 2014). Ayrıca gençlerin boksa katılımını olumsuz değerlendiren araştırmaların aksine (Scott, 1999), genç boksörlerin daha sık sakatlanmadığı, genç veya yetişkin boksörlerin sakatlanma sıklıklarının birbirine yakın olduğu da ifade edilmiştir (Siewe ve ark., 2014). Kısaca ulusal ve uluslararası alan yazında bu konuda birçok farklı görüş olduğu ifade edilebilir. Bu alışma; Yukarıda ortaya koyulan bu görüşlerin sporcuların ve ebeveynlerinin boksa karşı olumlu ya da olumsuz bir tutum geliştirmelerine neden olacağı ifade edilebilir. Kısacası genç boksörlerin ebeveynlerinin görüşlerini açık bir şekilde ortaya koyarak ebeveynlerin boksa karşı tutumları hakkında derinlemesine bilgi sağlamayı. Boks sporu yapmak isteyen sporcuların ebeveynlerinin tutumlarına farklı bir bakış açısı sunarak farkındalığı da artırmak ve Ebeveynler boksa karşı tutumlarını ayrıntılı bir şekilde ortaya koymayı ve bunun neticesinde bireyleri daha iyi boks deneyimleri yaşamasına katkı sağlayabilmeyi amaçlamaktadır.

1.1. Araştırmanın nemi

Sporcuların kendi tutumlarının dışında ailelerinin de boksa yönelik tutumları boksa katılımında önemli bir konudur. Çünkü, ailesinin spor yapmasını istemesi çocuklar için önemli bir katılım nedenidir (Oyar ve ak, 2001). Bu nedenle çocuğunun spora katılımını artırmak için ebeveynlerin de o spora karşı tutumlarını geliştirmek için çalışmalar yapmanın da oldukça önemli olduğu ifade edilmiştir (şabanoğlu ve Koçak, 2019). Boks sporunda rakibe zarar verebilecek türde hareketlerin branşın yapısı gereği izin verildiği ve bu durumun Gençlik Olimpiyat Oyunları'nın ruhuna aykırı olduğu ifade edilmiştir (Torres, 2017). Başka bir çalışma da ise bokstaki sakatlık oranının diğer branşlarla aynı olduğunu belirtmiştir (Siewe ve ark., 2014). Ayrıca gençlerin boksa katılımında sakatlandıklarını ve sakatlanma oranlarının yüksek olduğu belirtmiştir (Scott, 1999) genç boksörlerin sık sakatlanmadığı, genç veya yetişkin boksörlerin sakatlanma sıklıklarının birbirine yakın olduğu da belirtilmiştir (Siewe ve ark., 2014). Kısacası ulusal ve uluslararası alan yazında boks sporundaki yaralanmalar ve sporcuya zarar verebileceği konusunda olumlu ve olumsuz birçok farklı görüş olduğu belirlenmiştir. Tartışmalı olan bu alanda bazı çalışmaların yapılmasının önemli olduğunu söyleyebiliriz.

Araştırmamızda ise ailelerin ve sporcuların boks sporuna yönelik bazı olumsuz düşünceleri ve endişeleri olduğu belirlenmiştir bu sebeple araştırma yapılmıştır ve bundan sonraki çalışmalara ışık tutacağı için çalışmamız önemlidir.

1.2. Araştırmaya Ait Problem Cümleleri

- a. Genç boksörlerin spora başlama nedenleri nelerdir?
- b. Ailelerin çocuklarının boksa katılımından beklentileri nelerdir?
- c. Ailelerin çocuklarının boksa katılımıyla ilgili endişeleri nelerdir?

1.3. Araştırmanın Sınırlılıkları

- a. Araştırma grubunun katılımcıları Balıkesir de yaşayan genç boksörlerin ailelerinden oluşmaktadır.
- b. Seçilen boksör ailelerinin çocukları 17-18 yaş arasındaki çocuklarla sınırlandırılmıştır.
- c. Araştırma bulgularımız velilerden elde edilen veriler ile sınırlandırılmıştır.

BÖLÜM 2. GENEL BİLGİLER

2.1. Sporun Faydaları

Spor insanların hayat kalitesinin yükselmesine fayda veren ve rutin yaşamda olması gereken bir olgu olarak kabul edilmektedir. Bireylerin spor yapmasında yalnızca fiziki olarak hareket etme isteğiyle sınırlı olmayıp diğer kişilerle ilişki kurma isteği, yalnızlıktan kurtulma ve toplumsal bir kişi olma ihtiyacı da en az hareket etme arzusu kadar etkilidir. Spor, fiziki ve psikolojik olarak eğitilmekte faydalanılmakla beraber kişinin kendi kendisini disipline etmesi, mesuliyet üstlenme ve başka kişilerle iş birliğinde olmakta da kullanılmaktadır.

Sullivan (2014) sporun iki ucu keskin bir kılıç gibi olduğunu, doğru yönde sallandığında muazzam derecede olumlu etkiler alabileceği ancak yanlış yöne savrulabilir yıkıcı etkisinin olacağını belirtir. Bu kılıç, çocukların sporlarını denetleyen yetişkinler tarafından tutulur. Sporun psikolojik gelişiminde yapıcı veya yıkıcı olup olmadığı küçük çocuklar büyük ölçüde bu yetişkinlerin değerlerine, eğitimine ve becerilerine bağlıdır.

Kişileri spor yapmaya sevk eden nedenlerin bazıları aşağıdaki gibi sıralanabilir;

- Belirli sosyal gereksinimleri gidermek
- Rehabilitasyon, sağlık ve fiziki uygunluğu temin etmek
- Estetik gereksinimleri tatmin etmek
- Duygusal stresle baş etmek
- Spor vasıtasıyla bilgece tecrübeler edinmek
- Sevinme, eğlenme, keyif, neşe benzeri duyguları elde etmek
- Kendini ispat etmek ve göstermek
- Yeni deneyimler edinmek
- Sosyal bağlantılar tesis etmek
- Maddi kazanım ve imtiyazlar edinmek

- Diyet yaparak fit olmak ve mutlu olmak
- Kuvvet, hız, dayanıklılık, ataklık, koordinasyon kabiliyeti geliştirmek
- Sorun ve hastalıklar karşısında direnç elde etmek
- Gençlik ve güzellik kazanarak benlik duygusunu elde etmek
- Boş zamanı müşterek, aktif ve verimli olarak değerlendirmek
- Öz saygıyı yükseltmek (Zorba, 2006).

Diğer taraftan demografik unsurlarda bulunan; cinsiyet, yaş ve gelişim niteliklerinin, fiziki etkinliklere iştirakinde etkin olduğu görölen, sosyoekonomik ve kültürel yapıların da destekleyici rolü olduğu müşahede edilmiştir (Efe, 2007).

Bireyin psikolojik, anatomik ve fizyolojik yönden iyi halde bulunması, etkinlikleri sürdürmesi ve gerekli hallerde, yedek gücünü çıkarabilmesinde kişi, spor yapmaya gereksinim hisseder. Spor, koruyucu hekimliğin bir vasıtası olmasının yanında, kişinin hastalıklara dayanıklı olmasını sağlamakta ve sağlığını iyi halde tutabilmektedir (Özdenk, 2018).

2.1.1. Fizyolojik faydaları

Çağdaş yaşam dediğimiz hayat şekli, bireyin organizmasını gün geçtikçe yıpratmaktadır. Bireyin iş hayatı ve yaşama koşulları endüstrileşmenin, çarpık şehirleşmenin oluşturduğu kapalı, kirli ve sıkıcı havasında gün geçtikçe bozulmaktadır. Üst üste yığılı evler, dar ve pis sokaklar, kalabalık dolu toplu taşıt araçları endüstrileşmenin ve iş yaşamının oluşturduğu sıkıcı ve yıpratıcı iş sistemi ve kirlenmiş çevre birey sağlığına risk oluşturmaktadır.

Spor, çağımızın modern yaklaşımına göre bir yaşam tarzı meydana getirmekte ve sanayi toplumunun oluşturduğu stres ve depresyon hallerinin yaşanmasına mâni olmakta veya gecikmesine neden olmaktadır. Rutin hayatın problemlerini bir tarafa bırakmanın aracı olarak görölen spor, sağlıklı bir hayat için tercih edilebilecek bir vasıta olarak uygulanmaktadır (Gökhan ve ark., 1979).

Düzenli ve programlı biçimde uygulanan fiziki aktivitelerin sonrasında bireyin, fiziki bazı rahatsızlıklarını fark etmesinin müspet yönde değişmesi ve bununla birlikte kendisini fiziki yönden iyi görmesi, fiziki iyilik durumuna dönük etkininin emaresidir (Zorba ve

diğerleri, 2006). Fiziki yönden aktif kişiler aktif olmayan kişilere nazaran daha sağlıklı ve güçlü durumdadır (Robert ve Daniel, 2015).

Sporla uğraşan kişilerde bireyde oluşan fiziki değişikliklerin bazısını Bunlar; daha enerjik bir bünyeye sahip olur, fiziksel ve psikolojik yorgunluklara karşı vücut direnç kazanır, obeziteye engel olur, vücut içindeki kılcal damarların sayısı artar, kalp krizi riskini düşürür, kalbin pompalamış olduğu kan miktarı yükselir ve kalbi besleyen koroner damarların genişliği artar (İnal, 2003).

Spor, bireylere fiziksel yönden ciddi faydalar sağlar. Düzenli biçimde yürütülen fiziki etkinlikler kardiyovasküler sistemini ve işlevlerinin uygun biçimde çalışması, eklem, kas ve kemiklerin gelişimine yarar sağlamaktadır (Şahan, 2007).

Her yaşta spor yapmakla kemik yoğunluğumuzu yükseltebiliriz. Spor yapan kadınların kemik yoğunluğu, yapmayan kadınlara kıyasla daha çoktur ve ilerideki yaşlarında osteoporoz (kemik erimesi) rahatsızlığına yakalanma riski azalmaktadır. Osteoporoz tedavisinde kadın hangi yaşta olursa olsun, tedavisinin bir parçası olarak egzersiz uygulanmalıdır.

2.1.2. Sosyolojik faydaları

Fiziki ve psiko-sosyal etkileriyle beraber sporun toplumsal etkilerinin de kişiler ve toplumda ciddi etkilerinin olduğu bilinen bir gerçektir. Örneğin, düzenlenen sportif faaliyetlere iştirak eden gençlerin sosyal kabiliyetlerini artırabileceği fırsatları yakalamaktadırlar. Gittikçe rutin bir hal alan birey hayatında spor olgusu bu negatif hallerin içinden çıkabilmek için daha önem kazanmaktadır. Zira sportif faaliyetler bireylerin rutin hayattan ve gerilimden uzak kalmasında ciddi bir şanstır. Kişilerin genel hayat içinde ilgilendikleri işlerde başarılı olabilmesi, sosyal yapısıyla yakinen alakalıdır. Bu anlamda kişilerin sosyal yaşamlarının biçimlenmesinde spor kavramı ciddi bir unsur olarak yorumlanmaktadır (Şahan, 2007).

Nitelikli insan gücüne varmanın usulü, sağlıklı bir insan olmaktan geçmektedir. Spor, bireyin iradesini kuvvetlendirmekte, şahsiyetinin meydana gelmesinde etkili bir görev almakta ve ayrıca kişinin kendisine güven hissetmesini sağlamaktadır (Özdenk, 2018).

Spor uygulama yönüyle bireylerin sosyal mekanlarda daha çok bulunmalarını gerektirmektedir. Daha çok sosyal mekanlarda olan kişilerin sosyal tecrübeleri de çoğalır. Spor ile sosyolojik mekanlarda olmanın yararlarından bir kısmı şu biçimde sıralanabilir; Spor toplumsal yardımlaşma ve bütünleşmeyi tesis eder; spor küresel değerleri ile ırk, din, mezhep, iktisadi gibi çeşitlilikleri önemsemeyerek her kişiye eşit mesafede durur, demokratik toplum oluşturulmasına ciddi bir yarar sağlar; genellikle takım sporları vasıtasıyla liderlik yapma, lider ile beraber hareket etmek ve ortak değerler yönünde davranmak gibi değerleri geliştirir. Kişileri sosyalleştirir, spor ve rekreatif yaklaşım toplumda çeşitliğin sağlanmasına yardımcı olur. Rekreasyon ve sporun milli ruhun kuvvetlendirilmesi, aile yapılarının kuvvetlenmesi, toplumsal ve sosyal davranış şekillerinin gelişmesi benzeri pek çok yararı vardır. Diğer taraftan spor, milletler üstü iletişimin tesisi ve bireylerin milletler üstü kültürel bir kimlikte sosyal bilinç geliştirmesine yardımcı olmuştur (Doğu, 2006).

Gittikçe karışık bir yapıya dönüşen çağımız toplumlarında, spor olgusu sosyal bilim alanında özel bir alan biçiminde ele alınarak yorumlanması gerekliliği meydana gelmiştir. Çünkü spor bu karışık yapıda üst seviyede ilgi odağına dönüşmüş, daha organize bir biçimde gerçekleştirilen ve milletlerarası seviyede saygınlık görme olanağını sağlamış, beraber sevinmeye ve yas tutmaya neden olmuştur. Ama toplum bilimi yönünden spor kavramı, bedensel üstünlük ve rekabet olmaktan ziyade ciddi ve sürekli bir sosyal olgu olarak yaklaşmaya başlayarak sporun sosyal niteliklerini de izah etmeye çalışmaktadır (Öztürk, 1998).

2.1.3. Ekonomik faydaları

Ciddi bir etkinlik ve sanayi alanı olan spor, yalnızca sportif etkinlikler değil iktisadi etkinlikler de geliştirmiştir. İktisadi yönden sportif aktiviteler, milli iktisada üretim ve istihdam benzeri hususlarda doğrudan faydası bulunmaktadır (Ekren ve Çağlar, 2003). Çağımızda spor, kişilerin sağlıklı biçimde hayatlarını devam ettirmeleri için ve bir meslek olarak yapılması ile çok ciddi bir hizmet sektörü olarak görülmektedir (Tekin ve arkadaşları, 2016). Spor, çağımızda en fazla kazandıran meslekler içinde bulunmaktadır. Artık kişiler profesyonel spor ile kendisine maddi kazanç, popülerite ve sponsorluk gibi kazançlar sağlamaktadırlar.

2.1.4. Psikolojik faydaları

Sporun esas sistemlere olan yararlarının yanında psikolojik ve ruhi yararlarının da olduğu bir gerçektir. Spor yalnızca fiziki sağlığımızı değil ruh sağlığımızı da güvene alan bir süreç olması hasebiyle, son zamanlarda yaşantımıza daha da girmeye başlamıştır. Bireyin mensubu olduğu toplumun şartlarına uygun bir hareket sağlanması süreci olarak ele alınan sosyalleşmenin en ciddi faktörlerinden bir tanesi de hiç şüphe yoktur ki spordur. Spor, eğitim sürecinde kullanıldığı zaman kişilerin kişilik gelişimlerinde ciddi fayda sağlamaktadır (Şahan, 2007).

Amerika Ulusal Ruh Sağlık Enstitüsünün düzenlediği bir panelde fiziki etkinliğin ruh sağlığı ve iyi oluşa pozitif yönde etki ettiği, endişe ve gerilim seviyesinde azalmaya neden olduğu, depresyon ve endişede bir rahatlık sağladığı, hissi dengesizlik hallerinde azalma verdiği, stres göstergelerinde azalmaya neden olduğu ve pozitif duygusal tesirleri olduğu bildirilmiştir (Robert ve Daniel, 2015). Fiziksel egzersiz ve ruh sağlığın parametrelerinde pozitif olumlu bağlantılar olduğu ifade edilmiştir (Zorba ve diğerleri, 2006). Bunlara ilaveten spor psikolojik yönde kontrol algısında, yarışmacılık ve öz-yeterlilik algısında ve pozitif benlik algısı ve benlik saygısında yükseliş; pozitif sosyal etkileşim, eğlenmek ve hoş zaman geçirme fırsatları vermektedir (İnal, 2003).

Diğer taraftan çalışmalar psikolojik iyi olmayla egzersiz arasında pozitif yönde bir bağlantı ortaya çıkarmaktadır. Sporun fiziki aktivite, erken ölüm ve ruh sağlığı problemleri tedavisinde doğrudan tesirli olduğunu ancak sübjektif iyi oluş seviyesini ve hayat kalitesini dolaylı yünden etki ettiğini göstermiştir. Deneysel çalışmalar, orta şiddette yapılan egzersizlerin ruhsal durumunda olumlu bir tesir oluşturduğunu tespit etmiştir (Fox, 1999). Egzersiz, kişilere yardım etme, sosyal bağlantılar tesis etme ve geliştirme, boş vakit etkinlikleri ve dini inanca dayanan fiiller, amaçlı faaliyetler çerçevesinde incelenmektedir. Amaçlı faaliyetlerin, sübjektif iyi oluş seviyesini yüzde kırk nispetinde etki ettiği belirlenmiştir (Doğan ve Eryılmaz, 2012). Toplumsal ilişkilerde olmak ciddi bir sübjektif iyi oluşu yükseltme stratejisidir (Tkach ve Lyubomirsky, 2006). Sporun bireyleri toplum ile içli dışlı yaşatıp iyi bağlantılar kurdurduğunu düşünür isek sporun sübjektif iyi oluş düzeyini çoğaltabileceği ifade edilebilir.

Coles ve arkadaşlarının (2012) yaptığı araştırmada, sübjektif iyi oluş ve hayat kalitesini çoğaltan faaliyetlerin; sportif branşlar, açık alan etkinlikleri, oyunlar, çeşitli hobiler, su

sporları, sanatsal etkinlikler, okur yazarlık çalışmaları benzeri pek çok boş vakit etkinliği olduğunu ortaya çıkarmışlardır.

2.2. Sporun Olumlu Etkisi

Spor dünyasında, her birinin kendine ait belirli kuralları olan farklı oyunlarımız vardır. Bu oyunlar genellikle eğlence amaçlı bireyler veya ekipler tarafından başka biriyle rekabet şeklinde fiziksel aktivitelerdir. Spor çok geniş bir konudur ve hayatın farklı yönlerinde dünyayı değiştirmeye yardımcı olabilecek bir araçtır. Bir terapi şekli olarak hizmet edebilir. Novak Djokovic Foundation (NDF) (2017) sporun çocuklar için de oldukça faydalı olduğunu belirtmektedir. Oynayarak spor yapan çocuklar fiziksel beceriler geliştirir, egzersiz yapmayı öğrenir, yeni arkadaşlar edinir, iyi eğlenir, takım üyesi olmayı öğrenir, benlik saygısını geliştirir.

Morris Kelly'ye (2015) göre spor gibi fiziksel aktivitelere katılan çocuklar, olumlu sağlık yararları yaşar. Bu sağlık yararları yüksek tansiyon, obezite, kalp hastalığı riskinde azalmayı içerir. Florida Üniversitesi tarafından yayınlanan bir makaleye göre, spor yapanların yapmayan çocuklar ve gençlere göre sigara içme veya uyuşturucu ve alkol kullanma olasılığını daha çok düşük olduğunu belirtmiştir. Ayrıca spora katılımın çocukların özgüvenini, ruh hali ve ruh sağlığını daha iyi sosyal beceriler geliştirdiğini, çocuklara arkadaşlıklarını geliştirmeleri için fırsatlar sağladığını, sporda kaybetmeyi ve zarafetle kazanmayı öğrenmeyi, liderlik rollerini üstlenmeyi, kurallara uymayı, çatışmayı yönetmeyi öğrenmeyi sağladığını da ifade etmiştir (Kelly, 2015).

Düzenli fiziksel aktivite, sağlığa birçok yönden fayda sağlar; sağlıklı kemiklerin, kasların ve eklemlerin korunması, kilo kontrolüne yardımcı olmak ve yağları azaltmak, yüksek tansiyonun gelişmesini önlemek veya geciktirmek gibi. Sağlıklı kalmak için en ucuz yol egzersizdir. Bir çalışmada egzersizin kronik hastalıkları önlemede ilaçlar kadar etkili olduğu bildirilmiştir. Ayrıca organize spor aktivitesi anaokulundan ergen yaşına kadar olan çocukların bilişsel gelişimine ve gelişmesine yardımcı olduğunu belirtmiştir (GAO, 2012).

Diğer birçok bilim insanı sporun, çocukların hayatlarında birçok olumsuzlukların olumluya dönüştürdüğünü de kanıtladı. NDF (2017) bu iddiayı da şu şekilde doğrulamaktadır: Spor yapmanın çocukların daha kolay arkadaşlıklar kurmasını

sağladığını öyle ki oyun sırasında kurulan bu arkadaşlıklarının bir ömür boyu süren arkadaşlıklar olduğu ifade edilmiştir.

NDF (2017), sporun güçlü bir araç olduğunu, tüm engelleri hem zihinsel hem fiziksel olarak yıkan, kendimizi iyi hissetmemize yardımcı olan aktiviteler olduğunu ifade eder. Spor aynı zamanda tüm dünyayı bir araya getirebilecek bir araçtır. Olimpik spor aktiviteleri buna güzel bir örnektir. Dört yılda bir düzenlenen Dünya Spor Kupası ve turnuvaları, dünyadaki tüm milletlerden bireyleri bir araya getirmektedir.

Sporun çocuklar ve ergenler üzerindeki etkileri fiziksel, fizyolojik ve sosyal gelişimsel ve nesnel etkileri sayısızdır. Her şeyden önce çocuk ve gençlerin spora katılımında güçlü fiziksel aktivite ve enerji harcamasını sağlar.

Genç kızlarda egzersiz teşvik etmek çok önemlidir. Fizik için olumlu sağlık faydalarının yanı sıra meme kanseri, osteoporoz, kalp hastalığı ve obezite vb rahatsızlıkların önlenmesinde sporun faydası büyüktür (Staurowsky ve ark., 2009). Dahası, genç hamilelik oranları, sigara, uyuşturucu kullanımı ve intihar sporda artan fiziksel aktivite ve katılımı azalır (Pate ve ark., 2000). Spor yapan kız çocukları daha az depresyonda olması olasıdır. Ayrıca daha yüksek akademik hedeflere ulaşma olasılığı daha yüksek ve daha fazla özgüven sergiler (Taliaferro ve Rienzo, 2008).

2005 yılında ABD’de yapılan bir araştırmada sporun diğer bir etkisi, umutsuzluk duyguları riskini azaltmış, intihar düşüncelerinde ve eğilimlerinde azalma hem genç erkek hem de kızlar için önemli miktarda azalma göstermiş olmasıdır (Taliaferro ve Rienzo, 2008).

Spor ile iç içe olan çocuklar ve gençler mutsuzluktan ve stresten uzak durmalarına yardımcı olabilir.

Tablo 2.1: Sporların Çocuk ve Gençlerdeki Etkileri

<ul style="list-style-type: none">• Eğlence<ul style="list-style-type: none">➤ Eğlenmeyi artırır➤ Şevki artırır➤ Katılımı uzatır• Odaklanma<ul style="list-style-type: none">➤ Egzersiz➤ Arkadaşlık➤ Sportmenlik➤ Beceri geliştirme	<ul style="list-style-type: none">• Temel Bilgilere Destek<ul style="list-style-type: none">➤ Bilgi görgüyü artırır➤ Sporcunun yönlendirdiği hedefleri / motivasyonu sağlar➤ Yardımlaşma, dayanışmayı sağlar
---	---

Kaynak: Merkel, 2013.

2.3. Sporun Olumsuz Etkisi

Sporla uğraşan her yaşta sporcu için doğal bir yaralanma riski vardır. Boks, futbol gibi bazı farklı spor türleri vücudu zamanla yıpratır hatta beyin hasarına bile yol açabilir. Ergenlik dönemlerinde artmış büyüme hızı ve büyüme plakalarının kapanması, genç sporcular için çeşitli travmatik ve aşırı yaralanmalara karşı savunmasızdır. Bazı sporcular esneklik, koordinasyon ve dengede bir düşüşe sebep olan sportif hareketler yaralanma riskini artırmakla kalmaz, aynı zamanda spor performansında düşüş, daha fazla stres, endişe ve genç atlet üzerindeki sosyal baskı sorunu yaşayabilir. (Merkel ve Molony, 2012).

Gençlik sporlarına katılım artmaya devam ederken, yaralanma oranları, tıbbi maliyetler, aile yükü ve spordan uzak kalma süresi gözlenir. Yaralanmanın fiziksel sonuçlarına ek olarak, ruh hali değişimlerinin psikososyal bozuklukları, depresyon ve akran grubundan kopukluk meydana gelebilir (Hedstrom ve Gould, 2004). Daha yüksek yaralanma oranları, artan psikolojik stres ve genç yaşta okulu bırakma dahil erken spor uzmanlaşmasının olumsuz etkilerini araştırmıştır.

Bir hedefe ulaşmak için kurallar ve yönergeler kapsamında birden fazla tarafın birbiriyle rekabet ettiği fiziksel aktiviteler olarak tanımlanan rekabetçi sporlar bulunmaktadır (NDF, 2017). Bu sporlara örnek futbol ve basketbol gibi dostluk oyunları gösterilebilir. Bu tür spor oyunları arkadaşlar veya okullar arası hatta olimpiyatlarda oynanan oyunlar olup bazen çok yoğun ve agresif hal oluşturabilir.

Rekabetçi sporlar küçük çocukların bazısını olumlu bazısını da olumsuz etkiler. Rekabetin hem avantajları hem de dezavantajları olabilir. Rekabet, kişi için kendini elinden gelenin en iyisi olmaya zorlamanın harika bir yolu, mükemmel olması için pozitif

motivasyondur. Rekabetçi sporlar aynı zamanda sosyal ve liderlik becerilerini geliştirir, yeni arkadaşlıklar ve daha yakın bağlar oluşturabilir. Ancak rekabet çocukları endişelendirebilir, konsantrasyonuna müdahale edebilir. Bir öğrenci ödüle odaklandığında, yaptıklarıyla daha az ilgilenir ve bunun sonucunda ise performansı azalır. Ayrıca, rekabetçi sporlar bir çocuğu genel olarak mutsuzluğa sürüklenmesine neden olabilir ve kaybettiğinde utanmasına neden olabilir (Alfie, 1992).

Tablo 2 gençler için gençlik sporlarının olumlu ve olumsuz etkilerinin tümünü özetlemektedir.

Tablo 2.2: Sporun Olumlu ve Olumsuz Etkileri

Sporun Olumlu Etkileri	Sporun Olumsuz Etkileri
<ul style="list-style-type: none"> • Fiziksel <ul style="list-style-type: none"> ➤ Fiziksel aktiviteyi artırır ➤ Geliştirilmiş kondisyon ➤ Yaşam boyu fiziksel, duygusal ve sağlık yararları ➤ Azalan obezite riski ➤ Kronik hastalık gelişimini en aza indirir ➤ Sağlığı iyileştirir ➤ Motor becerilerini geliştirir • Psikolojik <ul style="list-style-type: none"> ➤ Depresyonu azaltır <ul style="list-style-type: none"> ➤ İntihar düşüncelerini azaltır ➤ Gençlerde olumlu davranışı artırır. ➤ Temel motor becerilerini geliştirir. ➤ Benlik kavramını / öz-değeri geliştirir • Sosyal <ul style="list-style-type: none"> ➤ Sosyal becerileri geliştirir ➤ Hayat dersleri verir ➤ Olumlu sosyal davranışları geliştirir ➤ Zaman yönetimi becerilerini geliştirir ➤ Akademik başarıyı geliştirir ➤ Tutku ve hedef belirleme geliştirmeye yardımcı olur ➤ Karakteri geliştirir 	<ul style="list-style-type: none"> • Fiziksel <ul style="list-style-type: none"> ➤ Yaralanmalar ➤ Eğitimsiz koçlar ➤ Tutarsız güvenlik önlemleri ➤ Politika ve uygulamaları etkileyen spor biliminin eksikliği • Psikolojik <ul style="list-style-type: none"> ➤ Seçkin bir oyuncu olmak için stresi artırır ➤ Yüksek yıpranma oranları ➤ Çok rekabetçi ➤ Burs / profesyonel kariyer elde etmek için uygun olmayan beklentiler • Sosyal <ul style="list-style-type: none"> ➤ Uygun güvenlik ekipmanı, mekanları ve eşit katılımı sağlamak için tutarsız finansman

Kaynak: Merkel, 2013.

2.4. Çocuğun Spora Yönelmesinde Ailenin Önemi

Aile; içinde çocuğun yaşamını devam ettirdiği, topluma hazırlandığı, ilişkilerin kurulduğu, sevgi saygı gibi değerlerin öğrenildiği ilk kurumdur. Çocuklarını topluma

hazırlamak, ruhsal ve fiziki özelliklerine katkı sağlamak, ailenin görevlerindedir. O halde bilinçli bir anne ve babanın çocuğunu spora başlatmadaki rolü yadsınamaz (Hergüner, 1991).

Ailede sporla ilgili konuşuluyorsa, spor programları takip ediliyorsa çocuklar, ortamdan etkilenecek spor hakkında olumlu düşünceye sahip olurlar. Buna göre aileler, sporla ilgilenmişlerse veya sporda derece almışlarsa çocuklarıyla ilgili olarak bu yönde beklentiye girerler. Bu beklenti, çocuğun spor yapıp başarı alması için olumlu bir etkendir. Spor sevgisi ailede başlayıp, çevrede gelişip, okulda desteklendiği zaman sporda ve diğer derslerde akademik başarı beklenebilir. Bunun için okul ve aile bireyleri, spora inanmalı ve çocuğunu destekleyip spora yönlendirmelidir. Aile, çocuğunu çok yönlü geliştirecek olan spora sahip çıkmalıdır. (Kotan, 2009).

Çocukların hayata hazırlanmaları, ruhsal yönden daha sağlıklı ve daha eğitilmiş olmaları için spordan faydalanmak gerekir. Sporun; tüm insanlar ve özellikle çocuklar üzerindeki etkileri göz ardı edilmemelidir (Hergüner, 1991).

Yapılan araştırmalara bakıldığında zaman; Orhan (2019) Çocuk Gelişiminde Fiziksel Aktivite ve Sporun Önemi; Çelik (2013) Spor ve Çocuk Gelişimi; Baltacı (2008) Çocuk ve Spor, başlıklı çalışmalarda çocukların spora katılımlarında sosyalleşme, fiziksel, zihinsel yönden birçok fayda vurgulanmıştır. Bununla birlikte ailelerin, kız erkek ayrımı yapmadan kabiliyetlerine göre çocukları spora yönlendirmesi gerektiği belirtilerek çocukların doğru karar vermesinde, kendine olan güvenlerinde, fiziksel gelişimlerinde, özgüvenlerinde, dikkatlerinde, koordinasyon güçlerinde sporun etkisinden bahsedilmektedir (Hergüner, 1991).

Ailenin, çocuğun spor yapmasını istemesi, çocuk için önemli bir katılım nedeni olabilir (Oyar ve ak., 2001). Dolayısıyla ailenin spora olan tutumunu değiştirmek için çalışmalar yapmanın önemli olduğu belirtilmiştir (Şabanoğlu ve Koçak, 2019; Yüksek, 2019).

2.5. Ailenin Çocuğunun Spora Katılımındaki Endişeleri

Aileler tarafından sporun geniş bir alana yayılan faydaları kabul edilmektedir ancak olumlu yönleri kabul edilirken sporun geniş çaplı yapıldığı takdirde çocukların derse katılımında ve akademik başarılarında olumsuz etkilerin gözlenebileceği düşünülmektedir (Küçük, 2016). Sporcunun derslerine devam edemediğini düşünmesi ve

spor yaptığı için derslerde başarısız olabileceğine yönelik inancı sporu bırakmasına neden olabilir (Pehlivan, 2013).

Ailelerin beden eğitimi ve spor aktivitesinde oluşacak yaralanmalardan ve sakatlıklardan dolayı çocuklarının spora yönelip yönelmemesi konusunda endişe duymaktadırlar (Güven, 2006). Boks branşında başa ve vücuda yumruk atılarak maç kazanılır ve bu nedenle kuruluşlar tarafından yasaklanması gerektiği düşünülmektedir (Purcell ve ark., 2011). Günümüzde bir çok kişi boks yapmaktadır ve boks müsabakalarından önce gerekli kontrollerin ve tıbbi incelemelerin yapılması gerektiğinin önemli olduğu belirtilmektedir (Purcell v ark., 2011). Boksun yapısı gereği sporcuya zarar verecek hareketleri içerdiği ve bu durum biliniyor olmasına rağmen boks etkinliği yapılmasına izin verilmesinin Gençlik Olimpiyat Oyunları'nın ruhuna aykırı olduğu ifade edilmiştir. Diğer spor branşlarında sporcuların sağlığını korumak için daha etkili tedbir alınabileceğini belirten araştırmacılar, bu durumun boks branşında söz konusu olamayacağı için olimpiyat ruhuna uygun bulmadıklarını ifade etmişlerdir (Torres, 2017). Bu araştırmaların aksine yapılan bir araştırmada, boksun olimpik ruha uygun olduğu, diğer branşlarla aynı seviyede sporcu sağlığını korumak için önlemler aldığı ve diğer branşlarla sakatlanma oranının aynı olduğu ifade edilmiştir (Siewe ve ark., 2014).

Genç ve yetişkin boksörlerin ayrı ayrı sakatlanma risklerinin olmadığını ve birbiriyle aynı oranda sakatlanma riski taşıdıkları belirtilmiştir. (Siewe ve ark., 2014). Kısaca ulusal ve uluslararası alan yazında belirtilen bu durumların sporcuların ve ailelerin boksa yönelik tutumlarında etkili olabileceği ileri sürülebilir.

Erkeklerin kadınlara göre spora katılımlarına daha ılımlı yaklaşmıştır. Bu bakış açısının oluşmasındaki en önemli etkenlerden biri geleneklerdir. Nitekim aileler, kız çocukların spora gittikleri zaman toplum tarafından kabul edilmemesinden kaygılanmaktadırlar. Yüksel (2014) tarafından yapılan "Cinsiyet ve Spor" başlıklı araştırmada da toplumsal cinsiyet ayrımının branş seçmedeki önemine vurgu yapılmıştır. Toplumsal cinsiyet ayrımında kadın ve erkeğe farklı roller ve statüler verildiğinden dolayı kadınlara dair eşitsizlikler ortaya çıkmaktadır (Bingöl, 2014). Dolayısıyla aileler, boks sporunda gelişen toplumsal cinsiyet ayrımından kaynaklı endişe yaşamaktadırlar. Emir ve ark., (2015) toplumsal cinsiyete dikkat çeken çalışmada tarihsel olarak erkeklikle özdeşleştirilen boks sporunda kadınların nasıl ötekileştirildiklerini ve kadın boksörlerin bu sporda var

olma çabalarını farklı bir yöntemle ele almışlardır. Kadın boksörlerin boks sporundaki deneyimlerini toplumsal cinsiyet penceresinden değerlendiren Emir ve ark. (2015), boks branşının erkek gücüne daha uygun olduğunu ve erkek olmanın boksta avantaj sağladığını düşünmektedir. Aileler de boks branşının erkeklere daha uygun olduğunu düşündüğü için toplumsal cinsiyet ayrımını bir anlamda desteklemiş olmaktadır. Dolayısıyla toplum genelinde erkek sporcu sayısı kadın sporcu sayısına göre daha fazladır.

2.6. Boks Hakkında Genel Bilgiler

2.6.1. Boks tarihi

Boks dünyanın en eski spor branşlarından biri ilk defa olarak ortaya çıktığı zaman askeri amaçlı düzenlenen boksun beş bin yıllık geçmişi olduğu söylenebilir. "Boks eldiven takmış kilolarına göre sınıflandırılmış (sıklet) iki kişinin ring adı verilen kare biçimindeki bir yerde yumrukları ile vuruşarak birbirlerine üstünlük sağlamaya çalıştıkları, amatör ya da profesyonel olarak uygulanan bir spor dalıdır" (Atabeyoğlu, 1972).

Boksun yaygınlaşmasıyla beraber boks maçları üzerine İngiltere'de bahisler oynanmaya başlamıştır. Boks maçları üstüne bahis oynanmasının başlaması bu spora olan alakayı daha da artırmış boksun profesyonelleşme sürecini hızlandırmıştır. Profesyonel boks Amerika'da gelişerek bütün dünyaya yayılmıştır. Boksun profesyonel spor olmaya başlamasıyla beraber 1904 yılında Amerika'da yapılan olimpiyatlara boks da dahil edilmiştir (Atabeyoğlu, 1972).

Türkiye'de boks 1919 tarihinde İstanbul'da mütareke yıllarında doğmuştur (Cumhuriyet, 1925). Mütareke yıllarında İngiliz, Amerikan ve Fransız askerleri kendi içlerinde boks maçları yapmışlardır. Aynı anda Amerikan, Fransız ve İngiliz askerleri İstanbul'da bulunan Rum ve Ermeni gençleri ile yarışma yaparlardı. Bu boks yarışmalarını heyecan ile seyreden Türk gençleri bu spora alaka göstermeye başlamıştır. Beyoğlu'nda bulunan Skatting ile Varyete kulüpleri ile Tepebaşı'daki tiyatrolarda yabancıların düzenlediği müsabakalara Türk gençleri de iştirak etmeye başlamıştır. Ziya Bey, İsmet Bey, Sait Bey ve Mısırlı Mazhar Türk boksunun öncüleri olmuştur.

Cumhuriyet devriyle birlikte Türkiye İdman Cemiyetleri İttifakı Boks Federasyonu, boks sporunun yaygınlaşması amacıyla çalışma başlatmıştır. Boks kişisel bir spor olduğundan

bilhassa yapılan müsabakalar organizatörlerce yapılıyordu. Bu müsabakaların haricinde Boks Federasyonunca ve federasyonun il bölgelerince şampiyonalar yapılıyordu. En ciddi boks organizasyonu İstanbul'da düzenlenen il şampiyonluğu olmuştur. Cumhuriyetin ilk senelerinde boks sporu Türkiye'nin bütününde yaygın hale gelmemiştir. Başta İstanbul olmak üzere Ankara ve İzmir gibi büyük kentlerde yapılmıştır.

Boks Federasyonu haricinde boks yaşamına farklılık yapan türlü şampiyonlar düzenlenmiştir. Türk ordusunun askeri okullarda düzenlediği şampiyonalara, boks yaşamının ciddi organizasyonlarından olmuştur (Olimpiyat, 1932). Cumhuriyet Gazetesi'nin de düzenlediği boks turnuvası bu sporun tüm ülkede bilinmesini temin etmiş ve boks yaşamına canlılık sağlamıştır. Türkiye İdman Cemiyetleri İttifakı'nın yıllık kongrelerinde mutad olarak boks turnuvaları düzenlendiği bildirilmiştir. Bu turnuvaların haricinde amatör olarak boks maçları da düzenlenmiştir. 1930 senesinde İstanbul limanında yer alan Chester adlı bir Amerikalı kruvazörünün askerleriyle boks maçları düzenlenmiştir (Havacılık, 1930). İzmir Türk gücü Kulübünün düzenlediği spor bayramında da ciddi boks maçları yapılmıştır.

I. Dünya Savaşından Türkiye'nin de etkilenmesi, işgal zamanlarında boksun Türkiye'de daha hızlı biçimde bir kesime ulaşmasına imkân vermiştir. Bilhassa Amerikan, Fransız ve İngiliz askerlerinin kendi içlerinde düzenledikleri müsabakalarda boksun özel yeri vardı. Türk gençlerinin bu spora ilgi duymaları bu görüntülerin artması ile başlamıştır. Boksun esas ve gerçekten alaka görmeye başladığı zaman, I. Dünya Savaşı'nın sona ermesiyle olmuştur. Bilhassa Fransa, İngiltere ve Amerika'da düzenlenen ağır sıklet boks karşılaşmalarının spor kamuoyunda ilgi ile takip edilmesi, bu spora gönül verenlerin çoğalmasına neden olmuştur. Organize olmak, spor kulüplerinin kurulma çalışmaları ve bazı kulüplerin boks branşına önem vereceğini ilan etmeleri hep bu zamana rastlamıştır. Bireysel çalışmalar durumunda başlayan bu boks düşkünlüğü, mütareke zamanlarında aniden hareketlenmiştir. Olayda para kazanma olasılığının gittikçe yükseleceğini far eden Adil Aksiyani adlı Musevi bir vatandaş hemen kulüp kurma çalışmalarını başlatmıştır (Şengül 1991). Taksim Çeşmesinin yanında bulunan Şantekler salonunda kurmuş olduğu ve Fransa Boks Federasyonunun denetimindeki Boks Kulübü de, Türk sporunda ilk spor ihtisas kulübü olmakla beraber, ülkede yabancı bir ulusal federasyonun korumacılığında kurulan ilk kulüp olması da dikkat çekici olmuştur (Sarıalp, 2000). Türkiye'de boksun ilklerinden olan Ali Sami, İngiliz Kemal ismiyle bilinen Esat (Tomruk), Fenerbahçe

futbolcularından Yavuz İsmet (Uluğ), Ziya (Bayer), Mısırlı Mahzar Bey, Mazlum Kemal, Kemal Hoca, Hilmi Hoca, Galatasaray futbolcularından Sabri Mahir gibi isimler olmuştur. Fenerbahçe, Galatasaray ve Kurtuluş spor kulüplerinde boks dalları açılarak yeni iştirakler yapılmıştır (Morpa 2005). Ardından bu kulüpleri takiple Kumkapı, Alemdar ve Vefa kulüpleri de yalnızca boksa dayalı yaklaşımlarıyla bu ateşi alevlendirmiştir (Şengül 1991). Zamanla hızla büyüyen boksun bir otoriteye bağlanma düşüncesi 1922 senesinde ciddiyetle düşünölmeye başlanmıştır. O tarihlerde İdman Cemiyeti İttifakı isimli ve bugünün Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü pozisyonundaki kuruluş da olayla ilgilenmiştir. Daha evvel atamayla tespit edilen Boks Federasyonu Başkanlığı 1925 senesinde seçim ile tespit edilmiştir. Seçimler neticesinde Eşref Şefik başkanlığa getirilmiştir (Şengül 1991). 1924 tarihinde tesis edilen Türkiye Boks Federasyonu, 1927 tarihinde Dünya Amatör Boks Birliği Üyeliği'ne kabul edilmiştir. Sadece amatör boksa izin sağlanan federasyon, şahsi ve kulüplerarası Türkiye şampiyonalarıyla Uluslararası Boğaziçi Boks Turnuvası'nı yapmıştır. Boks dalında ilk defa 1928 tarihinde tesis edilen Türk Millî Takımı ilk olarak milletler arası başarısını aynı tarihte Sovyetler Birliği'nde kazanmıştır. Türk boksunda yeni bir dönem başlatıp yaptığı 359 maçın sadece 1 tanesini kaybeden Melih Açıba, 1938 tarihinde Amerika'da düzenlenen ve en büyük Amatör Boks Şampiyonası sayılan Altın Eldiven Şampiyonası'nda birinciliği kazanmıştır (Pala 2011).

Cumhuriyetin ilk tarihlerinde milletler arası boks maçları da düzenlenmiştir. Türkiye'ye gelen Fransız, Macar ve İtalyan boksörler ile Türk boksörleri müsabakalar düzenlemiştir. Türk boksörleri de özel davetle gittiği Avrupa ölkelerinde müsabakalara katılmıştır. Türk boksörleri Romanya ve Rusya gibi Avrupa ölkelerine de giderek oralarda da müsabakalara iştirak etmiştir.

2.6.2. Boksun geçmişten günümüze değişen kuralları

Özel eldiven takan iki kişinin, koşullara uygun olarak evvelden belirlenen sürede yumrukları ile karşılıklı olarak yapmış oldukları oyun şekli olarak tanımlanan boks, karşılıklı olarak üç sıra ip ile çevrilen, en az 4,90 x 4,90 m. en çok 6,10 x 6,10 m. biçiminde bir saha (ring) içindeki mücadele oyunudur. Uzun müddet bilinçli ve programlı temel eğitim görerek eğitim almış ve belli kaidelere uyarak boks yapmış kişilere "boksör" adı verilmiştir (Varlık 1982).

İlk çağlardan sonra modern boksun temelleri İngiltere'de atılmıştır. İngilizler on yedinci yüzyılda boksun vuruş şekillerini tespit ederek boksta şiddet öğelerini azaltmış ve sportif tarafını öne çıkarmış ve de Londra'daki ilk boks akademisini tesis ederek çağdaş boksun on dört esasını oluşturmuştur (Atabeyoğlu, 1972). 1891 tarihinde İngiltere'de Queensberry Markisi boks kaidelerini tespit etmiştir. Boksörler üçer dakikalık kısımlar (raund) halinde dövülecekler ve rakiplerin yumruklarıyla düşen boksör on saniyede kalkmaması halinde nakavt (knock-out) olacak yani oyun dışı kalacak kararı alınmıştır. Koyulan en önemli kurallardan diğeri ise boksörlerin eldiven giyme mecburiyetiydi.

Boks sporunun esası; iyi yumruk vurarak rakibinin kemer üzeri bölgesine isabetli vuruşları yapmaktır. Ama rakip taraftan gelen vuruşların iyi biçimde müdafaası ve hatta bunların boşa gitmesinin sağlanması da en az isabet eden yumruk vuruşları kadar önem arz eder (Yurtsever, 1999).

Eldiven, şart ve kaide olmadan boks on dokuzuncu yüz yılın ortalarına değin devam ederek gittiği ifade edilebilir. Bu yıllarda boks tarihinde geçen ilk eldiven olmadan yapılan dövüş, 1681 tarihinde Albemerle Dükü'nün hizmetlilerinden birisiyle bir kasap arasında İngiltere'de olmuştur. Ancak İngiliz James Figg ilk şampiyon olarak kabul edilmiştir. James Figg'in on beş senelik şampiyonluğunun ardından yerini yeni şampiyon Jack Broughton'a bırakmıştır. Jack Broughton şampiyonluğunu 1734–1750 tarihlerinde elinde bulundurmuştur. Boksa ilk defa Jack Broughton kaideler getirdi. Bu tarzda, bir raunt boksörlerden birisi düştüğü ana değin süre sürecek ve yere düşen boksör otuz saniyenin ardından devam edebilecek duruma ulaşamazsa maç sona erecekti. Kaidelere uygun olarak rakibe yerdeyken vurmak ve rakibini belinin altından tutması yasak olan kuraldı. Broughton'un okulunda, içlerinde zengin kişilerin ve soylu insanların da olduğu öğrenciler antrenmanlar sırasında, günümüzdeki boks eldivenlerinin benzerinden olan ve keçeden imal edilmiş eldivenleri takarak dövüşürmüşlerdir. Broughton'dan bir müddet sonra, şikeli maçlar nedeniyle ödüllü boks prestijini kaybetmiştir. Broughton kaidelerini 1839 yılında konulmuş olan London Prize Ring kuralları izledi. Rauntlar ve dövüşün bitmesiyle ilgili kurallar, Broughton'un kaideleriyle aynı olmasına rağmen yere düşmüş olan boksörün başkasının yardımını alıp ayağa kalkmasına da yasak getirilmiştir. Bunu kendi gücü ile yapma koşulu getirilmiştir. Tekme ve kafa atmak, ısırıp göze parmak sokmak, belden aşağılara vurma hareketleri faul olarak kabul edilmiştir (Ana Britannica, 1994).

Çağımızdaki boksun esas kaideleri on sekizinci yüzyılda İngilizlerce yapılmıştır. Boksun kaideleri ilk defa Jack Broughton'un çabalarıyla oluşturulmuştur. İngiltere ve ABD'de meraklılar ve bahisçilerce yapılan eldivensiz ve çıplak yumruklar ile dövürlere ilginin hızlı biçimde artış göstermesine rağmen, kaidelere uygunluğu genellikle tartışılan ve insanlık dışı olan bir sertlikte geçen bu müsabakalar, kamu düzenini bozmak ile suçlanmış ve özellikle polis müdahalesiyle neticelenmiştir. Boksun sıklıkla yasak edilmesi nedeniyle, 1865 tarihinde Queensberry Markisi'nin himayesinde John Grahon Chambers hemen uygulamaya alınan yeni prensipler ve ilkeler oluşturulmuştur. Yeni kaidelere istinaden müsabakalarda eldiven takma zorunlu olmuş ve boksörler, kiloları göz önünde bulundurularak üç sığlete taksim edilmiştir. Rauntlar üçer dakikayla kısıtlandırılmış, raunt aralarına birer dakikalık molalar eklenmiş ve rakip yere düştüğünde bekleme süresi en fazla on saniye olarak değiştirilmiştir. Bu kaidelerle beraber boks tüm dünyada prestij ve güven elde etmiş, gizli mahzenler içinde yasal olmayan platformlardan çıkarılıp yasal ringlere kavuşmuştur (Morpa 2005).

Bu yeni kaidelerle yapılan boks, estetik, hareket ve canlılık elde ederken sınırlamalarda yumruk çeşitliliğinin çoğalmasına ve uygulamanın daha iyi olmasına olanak tanınmıştır (Pala 2011).

Olimpiyat ve Dünya Şampiyonalarında Milletlerarası Amatör Boks Birliğince on bir sığlet belirlenmiş boksörler arzu ederlerse kendi sığletlerinin bir üstünde dövüleceğı gibi, aynı zamanda birden fazla sığlette şampiyon da olabilme şansı tanınmıştır (Ana Britannica. 1994). Boks, 1988 Seul Olimpiyat Oyunlarının ardından müsabakalarda meydana gelen spor yaralanmalarını en az seviyeye düşürebilmek adına kask takma zorunluluğunun olması ve değışen puanlama sistem ve kaideleriyle beraber göze hoş gelen, seyir zevki artan ve yaralanma riski en aza gelen bir spor kimliğine bürünmüştür (Öztürk, 2006).

2.6.3. Boks'taki yaş ve sığletler

- (15-16) yaş grubu yıldızlar kategorisi ve sığletler 44-46, 48, 50, 52, 54, 57, 60, 63, 66, 70, 75, 80 ve +80
- (17-18) genç, (19- 40) büyük erkekler kategorisi ve sığletler 46-49, 52, 56, 60, 64, 69, 75, 81, 91, +91

- (17-18) genç, (19- 40) büyük kadınlar kategorisi ve sıkletler 45-48, 51, 54, 57, 60, 64, 69, 75, 81, +81
- (11-12) alt minik, (13-14) üst minik 31, 32, 34, 35,37, 38, 40, 41, 43, 44, 46, 48,50, 52, 54, 56, 59, 62, 65 (29,5 kg'dan aşağı olan ve 65 kg'dan yukarı olan sporcular müsabakalara katılmazlar)

2.6.4. Boksta müsabaka sonucunu belirleyen kurallar

Nakavt (Knock-out): Boksörün maç esnasında aldığı yumruklar sonrası yere düştüğünde hakemin on saniye saymasına rağmen ayağa kalkamaması durumudur.

Groggy: Boksörün aldığı ağır darbeler sonunda, bilinç kaybı yaşamasıdır. Nakavt öncesi durumu ifade eder.

Puan: Rakibe belden yukarı, her bölüme nizami şekilde yumrukla vurularak kazanılan sayıdır. Müsabaka süresince boksörler, hakeme uymak zorundadırlar;

Abandone: Boksörün dövüşemeyecek duruma düşmesi sonucu kendi isteğiyle ya da antrenörünün müdahalesiyle müsabakayı bırakmasıdır.

Abanma: Boksörün yorgunluk anında dinlenmek veya rakip atakları önlemek amacıyla rakibe yaslanmasıdır.

Açık Eldivenli Vuruş: Faullü vuruş şekillerinden biridir.

Diskalifiye: Boksörün ardı ardına aldığı üç ihtar sonucunda mağlup ilan edilmesidir.

Faul: Eldivenin iç kısmı ile vurmak, rakibi tutup sarılmak gibi hakem komutlarına uymamaktır.

Havlu Atmak: Antrenörün, boksörünün kötü durumu karşısında yenilgiyi kabul ettiğini belirtmek için sahaya havlu atmasıdır.

OP: Boksörün karşılaşmayı sayı üstünlüğü ile kazandığını gösteren karardır.

RSC: Maç esnasında orta hakemin boksörlerden birinin, aldığı darbelerden sonra maça devam edemeyecek halinde olduğunu görmesi durumunda diğer boksör lehine karar vermesidir.

RSH-H: Boksörün başına aldığı darbelerden sonra nakavt olmamasına rağmen maça devam edemeyecek durumda olması, orta hakemin maçı durdurmasıdır.

Walk-over: Herhangi bir sebeple bir boksörün sahaya çıkmaması ile elde edilen hükmen galibiyettir.

Sıklet: Sporcuların yarışacakları kilolara ve yarışma bölümlerine verilen addır (MEB, 2017 S:31).

BÖLÜM 3. ARAŞTIRMA YÖNTEMİ

3.1. Araştırmanın Modeli

Bu araştırmanın modeli nitel olarak tasarlanmıştır. Nitel araştırma; gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi nitel veri toplama yöntemlerinin kullanıldığı, algı ve olayların değiştirilmeden verildiği yöntemdir (Yıldırım ve Şimşek, 2008).

Çalışmada, nitel araştırma desenlerinden biri olan olgu bilim deseninden yararlanılmıştır. Olgu bilim (fenomenoloji) farkında olduğumuz ancak derinlemesine ve ayrıntılı bir anlayışa sahip olamadığımız olgulara odaklanmamızı sağlamaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2008).

3.2. Çalışma grubu

Bu araştırmanın çalışma grubu, genç boksörlerin ailelerinden oluşmaktadır 17 ve 18 yaş aralığındaki sporcular genç boksörlerdir. Toplamda 8 veli ile görüşme yapılmıştır. Katılımcılar maksimum çeşitlilik örnekleme, kolay ulaşılabilir durum örnekleme kullanılmıştır. Araştırmacının kolay ulaşılabilir durum ölçeklemesi kullanmasındaki sebep araştırmayı yapan kişinin boks antrenörü olması sebebiyle kendi sporcularının aileleriyle görüşme yaptığı için kolay ulaşılabilir durum örnekleme kullanılmıştır. Maksimum çeşitlilik örnekleme kullanılması sebebi ise hem kadın sporcuların ailesi hem erkek sporcuların aile olması gerekmektedir. Boks yeni başlayan veliler ile birlikte eski sporcuların ailesinin de olmasına dikkat edilmiştir.

Tablo 3.1: Ailelerin Demografik Bilgileri

Takma İsim	Yaş	Cinsiyet	Eğitim	İş	Çocuğunun Boks Deneyim Yılı
Tekin	33	Erkek	İöm	Kuaför	1 Yıl
Ali	51	Erkek	İöm	Soför	4 Yıl
Eren	48	Erkek	İöm	Esnaf	6 Yıl
Selçuk	47	Erkek	Lm	Antrenör	7 Yıl
Hazal	46	Kadin	İöt	Ev Hanimi	3 Yıl
Ayşe	47	Kadin	İöt	Ev Hanimi	2 Yıl
Ahmet	47	Erkek	Üm	Şirket Müdürü	1 Yıl
Fatih	48	Erkek	Üm	Antrenör	6 Yıl

İOM= İlk Okul Mezunu, LM= Lise mezunu, ÜM= Üniversite Mezunu İÖT= İlk Okul Terk

Tablo 3.2: Genç Boksörlerin Demografik Bilgisi

Takma İsim	Yaş	Cinsiyet	Eğitim	Boksta Elde Ettiği Dereceler
Tekin Beyin Oğlu	17	Erkek	Lise	Derece Yok
Ali Beyin Oğlu	18	Erkek	Lise	3 Defa İl Şampiyonu
Eren Beyin Oğlu	17	Erkek	Lise	Türkiye Şampiyonu Milli Sporcu
Selçuk Beyin Oğlu	17	Erkek	Lise	Türkiye Şampiyonu Milli Sporcu
Hazal Hanimin Kizi	17	Kadin	Lise	2 Defa İl Şampiyonu
Ayşe Hanimin Kizi	17	Kadin	Lise	Derece Yok
Ahmet Beyin Oğlu	17	Erkek	Lise	Derece Yok
Fatih Beyin Oğlu	18	Erkek	Lise	Türkiye Şampiyonu Milli Sporcu

3.3. Veri Toplama Araçları

Çalışmanın başında 09/05/2019 tarihinde etik kurul onayı alınmıştır. Görüşme Formu; yapılan araştırmada velilerin etkilenebileceği düşünüldüğü için görüşme formu, yarı yapılandırılmış olarak tercih edilmiştir. Görüşme formları iki araştırmacı tarafından oluşturulmuştur. Sonrasında ise oluşturulan görüşme formu spor psikolojisi ve sporda aile konularında araştırma yapan ve nitel araştırma konusunda deneyimli iki öğretim üyesi tarafından incelenmiştir. Uzmanların önerileri doğrultusunda yazarlar tarafından düzenlenen görüşme formuna son şekli verilmiştir. Soruların düzenlenme sürecinde geçerlik güvenilirliği kapsamında soruların anlaşılabilirliği incelenmiş, anlaşılabilirliği düşük olan sorular yeniden değerlendirilerek düzenlenmiştir gerekli durumlarda yardımcı olması için sondaj soruları ile birlikte toplamda 7 soru sorulmuştur katılımcılara.

3.4. Görüşme Soruları

Katılımcıyı Tanıma Ve Isındırma Soruları

1. Kendinizi kısaca tanıtır mısınız?
 - a. Sondaj: (İş, yaş, spor geçmişi, eğitim..vb)
2. Spor hakkında ne düşünüyorsunuz?

Nitel Araştırma Soruları

3. Çocuğunuz nasıl spora başladı anlatır mısınız?
 - a. Sondaj sorusu: (Yönlendirmede kimin etkisi oldu? Nasıl yöneldi?)
4. Çocuğunuz hangi nedenlerle spora yöneldi / yönlendirildi?
5. Çocuğunuzun spora katılımından beklentileriniz nelerdir?
 - a. Sondaj sorusu: (Kısa vadeli? Uzun vadeli?)
6. Çocuğunuzun spora katılımından herhangi bir endişeniz var mı açıklar mısınız?
 - a. Sondaj sorusu: (sağlık, eğitim, maddi, psikolojik, spordan soğuması vb).
7. Başka eklemek istediğınız bir şey var mı?

3.5. Verilerin Toplanması

Araştırmaya katılacak velilere araştırmanın amacı açıklanıp araştırmaya katılmaları konusunda onayları alındıktan sonra çalışmaya başlanmıştır. Veriler yarı yapılandırılmış bireysel görüşme ile elde edilmiştir. Tüm görüşmeler katılımcıların onayı alındıktan sonra Sony ICD-PX470 ses kayıt cihazı ile kaydedilmiştir. Sonrasında ise elde edilen tüm görüşme kayıtları bire bir Microsoft Word programında deşifre edilmiştir. Her kayıt için yeni bir Word sayfası açılmıştır ve veliler için takma isimler kullanılmıştır.

Yapılan görüşmelerde görüşmeler 20'dk ile 30'dk arasında sürmüştür. Görüşmeler, velilerin kendini rahat hissedebileceği bir spor salonun görüşme odasında yapılmıştır. Görüşmeler yapılmadan önce katılımcıların kimliğini belli edecek ayrıntılı şekilde kişisel ve mesleki bilginin yayımlanmayacağı ve araştırmalar hazırlanırken veliler için ayrı ayrı rumuz (takma ad) kullanılacağı belirtilmiştir. Kullanılan rumuz isimler Veliler için; Tekin, Ali, Eren, Selçuk, Hazal, Ayşe, Ahmet, Fatih Böylece velilerin sorulara samimi cevaplar vermesi sağlanmış olup en doğru ve zengin bilgiye ulaşılması hedeflenmiştir.

3.6. Verilerin Analizi

Elde edilen verilerin çözümlenmesinde içerik analizi kullanılmıştır. İçerik analizi, toplanan verilerin önce kavramsallaştırılması daha sonra da ortaya çıkan kavramlara göre mantıklı bir biçimde düzenlenmesi ve buna göre veriyi açıklayan temanın saptanması, verilerin tanımlanması, kodlanması ve kategorileştirilmesi sürecini ifade etmektedir. İçerik analizi birbirine benzeyen verileri belirli kavramlar ve temalar çerçevesinde bir araya getirmek ve bunları anlaşılır bir şekilde düzenleyip yorumlamayı içeren bir süreçtir (Yıldırım ve Şimşek, 2008).

Tüm görüşmeler Word ortamında yazıya döküldüğünde ortaya çıkan 62 sayfalık görüşme metni, ilk olarak NVIVO 11 Pro programına aktarılmıştır. Görüşme metinleri açık kodlama yöntemi kullanılarak yazarlar tarafından ayrı ayrı değerlendirilmiş ve kod listesi oluşturulmuştur. Kodlama sonucu elde edilen kodlar ise aynı alt tema ve ana temalar altında toplanmıştır. Kod ve temaların oluşturulması sürecinde, kuramsal çerçeve ve elde edilen veriler göz önünde bulundurulmuştur. İki araştırmacının oluşturduğu kodlar karşılaştırılmış, anlaşma sağlanamayan kod ve temalar üzerine değerlendirme yapılmış ve anlaşma sağlanana kadar değerlendirmeler devam etmiştir.

3.7. Geçerlilik ve Güvenirlik

Arastaman ve ark. (2018) tarafından ifade edilen güven duyulabilirliğin dört ölçütü vardır. Bunlar: İnanırcılık (credibility), aktarılabirlik (transferability), güvenilebilirlik (dependability) ve onaylanabilirliktir (confirmability). İnanırcılık kavramı, bulguların gerçeklikle ne derece uyumlu olduğunu; aktarılabirlik, bulguların diğer bağlamlara ne düzeyde uyarlanabildiğini; güvenilebilirlik, aynı bağlamda aynı katılımcılarla aynı bulgulara ulaşılmasını; onaylanabilirlik ise bulgularının araştırmacının görüşlerinden kaynaklanmadığını, tamamen araştırmaya katılanların deneyim ve düşüncelerinden oluştuğunu belirtmektedir (Shenton, 2004). Bu araştırmada güven duyulabilirlik aşağıdaki şekillerde sağlanmıştır.

İnanırcılık: Pozitivist paradigmada belirtilen içsel geçerliğin nitel araştırmadaki karşılığı inandırcılıktır (Arastaman ve ark., 2018). Araştırmada inandırcılık için yapılanlar:

Uzun süreli irtibat kurma: Araştırma için görüşmeleri yapan kişi, boks antrenörüdür ve araştırmaya konu olan alanda uzun süre bulunmuştur. Dolayısıyla alanı çok iyi tanımaktadır. 6 yıldır boks antrenörlüğü yapmaktadır. Sporcularla ve ailelerle birebir iletişim halindedir ve deneyimlerini bilmektedir.

Çeşitleme: Farklı yöntemlerin, veri kaynaklarının, araştırmacıların ve perspektiflerin, verilerin ve yorumların çapraz kontrollerini yapmak amacıyla bir arada kullanılmasını ifade etmektedir Katılımcılar maksimum çeşitlilik örnekleme, kolay ulaşılabilir durum örnekleme kullanılmıştır. Araştırmacının kolay ulaşılabilir durum ölçeklemesi kullanmasındaki sebep araştırmayı yapan kişinin boks antrenörü olması sebebiyle kendi sporcularının aileleriyle görüşme yaptığı için kolay ulaşılabilir durum örnekleme kullanılmıştır. Maksimum çeşitlilik örnekleme kullanılması sebebi ise hem kadın sporcuların ailesi hem erkek sporcuların aile olması gerekmektedir. Boksa yeni başlayan veliler ile birlikte eski sporcuların ailesinin de olmasına dikkat edilmiştir.

Katılımcı dürüstlüğünü destekleyen taktiklerin kullanımı: Ailelerin bu araştırmaya katılımı gönüllülük üzerinedir. Bu açıklama, ailelere yapılarak gönüllü katılımı ve dürüst cevap vermeleri sağlanmıştır. Ailelerin isimlerinin araştırmada kullanılmayacağı ve araştırmacının yazıya dökülmesi aşamasında onlara takma isimler verileceği belirtilmiştir. Ayrıca ses kaydının ve görüşme metinlerinin sadece araştırmacılar tarafından görüntüleneceği velilere ifade edilerek araştırma dışındaki kişilerin hiçbir şekilde bu verilere ulaşamayacağı belirtilmiştir.

Araştırmacının özgeçmişi, nitelikleri ve deneyimleri: Nitel araştırmada veriler görüşme ile elde edildiği için araştırmacı, verilerin bir parçasıdır ve bundan dolayı araştırdığı konu hakkında tecrübeli olması önem taşımaktadır. Araştırmayı yapan kişi, milli boksör ve 6 yıldır boks antrenörlüğü yapmaktadır. Dolayısıyla gereken tecrübeye sahiptir.

Kodlayıcılar arası güvenilirlik: Verilerin içerik analizinde kodlama ve temaların oluşturulması süreci, 1. ve 2. araştırmacı tarafından ayrı ayrı gerçekleştirilmiştir. Anlaşmaya varıncaya kadar düzenlenmiş ve yapılan değerlendirmeler sonucunda kod ve temalara son şekli verilmiştir.

Önceki araştırma bulgularıyla karşılaştırma: Bundan önceki araştırmalara bakılarak bulgular yorumlanmıştır.

Aktarılabirlik: Pozitivist yaklaşıma göre bir araştırmanın dışsal geçerliği, bulguların genellenebilirliği ile ilişkilidir. Fakat nitel araştırmalarda böyle değildir. Nitel araştırmaların dayandığı fenomenolojik yaklaşıma, genellenebilirlikten kaçınır. Çünkü toplumsal/davranışsal fenomenler bağlam ile ilişkilidir ve bağlamda kendine has özellikler taşır (Guba, 1981). Bu nedenle nitel araştırmalarda genellenebilirlik yerine aktarılabirlik lt önerilmektedir (Lincoln ve Guba, 1986). Aktarılabirlik; daha önce elde edilen bazı araştırma bulgularının, bu bulguların anlamları ve yorumlanmasının benzer bağlam veya durumlara ne derecede uyarlanabildiğiyle ilgilidir. Bulguları doğru aktarmak için araştırmaya etki eden maddelerin ve araştırma grubunu seçerken kullanılan yöntemlerin eksiksiz bir şekilde yapılması gerekmektedir (Arastaman ve ark., 2018).

Gvenilebilirlik: Guba (1981), pozitivistin güvenirlik ltne karşın nitel araştırmalarda güvenilebilirlik kavramının kullanılması gerektiğini önermektedir. Gvenilebilirlik; araştırmanın bulguları ve yorumlarının tutarlı bir sürecin ürünü olmasını ifade eder. Diğer bir ifadeyle bulguların elde edildiği sürecin açık ve tekrarlanabilir olması anlamına gelir. Gvenilebilirlik için bu araştırmada izlenen tüm basamaklar çok ayrıntılı olarak açıklanmıştır.

Onaylanabilirlik: Bulguların araştırmacının inançları, arzuları ve önyargılarından oluşmadığını, araştırılan fenomeni içerdiği ile ilgilidir. Onaylanabilirlikte önemli olan elde edilen bulguların araştırmacının özellikleri ve seçimlerinden kaynaklanmadığını, çalışma grubundaki bireylerin ifadelerinden kaynaklandığını ortaya koymaktır (Arastaman ve ark., 2018). Bu nedenle iki araştırmacının ayrı ayrı verileri analiz etmesi ve karşılaştırma yapması onaylanabilirliğe bir kanıttır. Ayrıca katılımcılardan elde edilen ifadeler hiç değiştirilmeden bulgular kısmında verilmiştir.

BÖLÜM 4. ARAŞTIRMA BULGULARI

Sporcuların Boks Başlama Nedenleri	Boksun Faydaları	Sporcunun Boks Katılımını Ve Sürdürmesini Sağlayan Faktörler	Sporcunun Ailesinin İleriyeye Dönük Beklentileri	Ailenin Endişeleri	Sporcunun Boks Katılımını Ve Sürdürmesini Engelleyen Faktörler	Ailenin Önerileri
Ahlak Gelişimi	Akademik Fayda	Aile Desteği	Kendi Gibi Sporcular Yetiştirilmesi	Maddi Endişeler	Sporcunun Annesi	Ailenin Sporcunun Gelişimini Desteklemesi
Kavgadan Uzak Durma	Bilişsel Fayda	Sosyal çevre	Kötü Alışkanlıkları Olmaması	Sporcunun Hakkının Yenilmesi	Eğitim	Bilişli Antrenörlerle Çalışılması
Faydalı Bir Birey Olma	Pratik Çözümler Bulması	Antrenör Davranışları	Sportif Başarı İle Beklentiler	Okul Başarisinin Düşmesi	Hakkının Yenilmesi	Boks Spora Önem Verilmesi
Kendini Savunma	Zeka	Çevresinden Takdir Görmesi	Milli Takıma Girmesi	Sporcunun Hakkını Alamaması	Kötü Antrenman Ortamı	Çocuklara sahip çıkılması
Kötü Alışkanlıklardan Uzak Durma	Disiplin	Eğitime Yönelik Kazanımlar	Olimpiyat Madalyası	Sporcunun Sakatlanması	Ekonomik Durum	Maddiyat İle İlgili Öneriler
Milli Sporculuk Avantajı	Fiziki Fayda	Takımın Yapısı	Şampiyon Olması	Burnunun Kırılması	Sakatlık	Spor Hekimliğine Önem Verilmesi
Özgüven	Reflexs	Takımında İyi Sporcular Olması	Ülkesini Temsil Etmesi	Çenesinin Kırılması	Yol	Sporcunun hakkının yenilmemesi
Sağlıklı Olma	Sağlıklı Olma	Ebeveyn Yönlendirmesi	Sporcunun Daha Ahlaklı Olması	Kolonun Kırılması		Kız Çocuklarına önem verilmesi
Sosyalleşme	Kararlı Olma					
	Kendini Kontrol Etme					
	Kendisini Savunma					
	Milli Sporcu Olması					
	Özgüven					
	Sosyalleşmesi					
	Daha Ahlaklı Birey Olması					
	Çevresinden Saygınlık Kazanma					

Şekil 4.1: Boks Başlama Nedenleri

4.1. Boks Başlama Nedenleri

- Ahlak gelişimi: Aile, çocuğunun daha ahlaklı bir birey olması için boks sporuna başlattığını belirtmiştir. “daha ahlaklı kötü alışkanlıklardan uzak duran kendini bilen kendini savunabilen bunları kazansın diye başlattım” (Selçuk)
- Faydalı bir birey olma: Aile, ülkesine faydalı bir birey olması için çocuğunu boks sporuna başlattığını vurgulamıştır. “çocuklarımın en iyi şekilde spor yaparak milletine faydalı insan olması için elimden geleni yapıyorum” (Fatih)
- Kavgadan uzak durma: Aile, çocuğunun kavgadan uzak durması için boks başlattığını ifade etmiştir. “bu çocuğu alıp vereyim bir yere disiplinli olsun sonra böyle düşünüyordum ben kızım kavga etti ve karakola düştü orda bir polis memuru vardı boks antrenörü herkes çok seviyor çok övüyor babası da gitti

karakola orda arkadaşı söyledi bize hocayı bizde artık kavga etmesin bari çocuk bu kız çocuğu hem de kaybolup gitmesin diye verdik böyle başladı”(Hazal)

- Kendini savunma: Aile, çocuğunun kendini savunamadığını düşünmüş ve başka çare bulamadığı için de boksa başlattığını vurgulamıştır. “tabi de kişiliklerine göre ama kendini koruması lazım sokağa çıkamazdı mesela bakkala gönderirdim ben Alperen’ i gidemezdi korkusundan yani böyle olmayacak dedim Ben işte mahallede çocuklardan korkmasın kendini savunabilsin o yüzden yönlendirdim yani çünkü benim gençliğimde kendim yaptığım için ağaca dikerek o torbalarda çuvallarda çalışırdım bana pek kafa tutan olmuyordu yani” (Ahmet)
- Kötü alışkanlıklardan uzak durma: Aile, çocuğunun daha iyi bir çevrede yetişirse kötü alışkanlıklardan uzak duracağını düşündüğü için boksa başlattığını belirtmiştir. “spor yapan insanın çevresi de sporcu olur ve kötü alışkanlıklara yönelmez”(Tekin)
- Milli sporculuk avantajı: çocuğunun milli sporcu olması için boksa yönlendirdiğini ifade etmiştir “boksa giderse milli galiba sporcu olur o zaman okulda okur” (Hazal)
- Özgüven: Boks branşının özgüven getirdiğini düşündüğü için çocuğunu boksa başlattığını belirtmiştir. “Bu branşın en güzel özelliği bence çocuklara öz güven getiriyor bu bile başlamak için bir sebep bence”(Hazal)
- Sağlıklı olma: Aile, çocuğunun sağlığına yardımcı olacağını düşündüğü için boksa başlattığını vurgulamıştır. “daha sağlıklı daha terbiyeli daha ahlaklı yetişmesi için bir argüman olarak gördüm ve ona yönlendirdim”(Ali)
- Sosyalleşme: Aile, çocuğun asosyal bir yapıya olduğunu düşündüğü için sosyalleşmesi adına çocuğu boksa başlattığı belirtmiştir. “Çocuğum zamane çocukları gibi bilgisayar tablet telefonla daha çok haşır neşir olan bir çocuktü ve bunun önüne geçmek istedim” (Ahmet)

4.2. Boksun Faydaları

- Akademik fayda: Sporcunun boksa başladıktan sonra aldığı başarılar sayesinde hem eğitim hem kariyer anlamında faydasının olduğu belirtmiştir. “Evet öğretmenlik okuyor tabi benim kızım milli sporcu oldu ilk sırada ataması yapıldı okuyor kızım çok şükür”(Tekin)

Bilişsel fayda:

- Pratik çözümler bulma: Sporcunun her koşulda pratik çözümler bulduğu belirtilmiştir. “valla pratik çözümler hep buluyor” (Ayşe)
- Zeka: Boksun zeka sporu olduğu belirtilmiştir. “zeka sporu dedim ya hep daha fazla zekasını kullanıyor” (Ayşe)

Çevreden saygınlık edinme:

- Boks sayesinde çocuklarının sosyal ortamının daha fazla olduğunu ve çevresi tarafından saygınlık kazandığı ifade edilmiştir: “Çevredeki toplum içerisindeki yer edinme konusunda yine onlarda çok faydalı olduğunu gördüm spor yaptıkları süre içerisinde işte maçlara gidip geldikleri zaman görüyorum Türkiye’ nin her tarafında arkadaş çevresi edinebiliyorlar yani toplumdaki yerlerini bir üst kademeye aldıklarını düşünüyorum” (Fatih)
- Başarıysa çevren tarafından okul tarafından belli bir saygınlığın oluyor buda ona daha fazla özgüven ve daha fazla özsaygı kazandırıyor (Selçuk)
- Daha ahlaklı birey olma: Çocuğunun boksa başladıktan sonra daha ahlaklı ve kendine değer veren bir birey haline geldiği belirtilmiştir: “şuanda gerçekten terbiyeli ahlaklı ve kendine değer veren kendine bakan bir çocuk oldu ve bu konuda çok memnunum”(Ahmet)
- Disiplin: Boksun disiplinli bir spor olduğunu ve bu sayede kişinin iyi bir sporcu olabileceği belirtilmiştir. “büyük bir etken belki bu sporun vermiş olduğu disiplin yüzünden çok kaliteli bir sporcu da olacak yani”(Fatih)

Fiziki fayda:

- Boksun sporcunun vücuduna faydalığı olduğu belirtilmiştir. “vücudunu geliştiren bir spor. (Ahmet)
- Fiziksel olarak onu erken yaşta boksla tanıştırdım ve fiziksel olarak çok faydası var ona.(Selçuk)
- Çok güzel bir fiziği var çok gelişti.(Ayşe)
- Kararlı olma: Sporcunun boksa başladıktan sonra daha kararlı bir birey olduğu belirtilmiştir. “kızımın etrafından mı diyeyim çevresinden mi bilmiyorum ama daha inançlı daha kararlı bir kız oldu” (Ayşe)

- Kendini kontrol etme: Sporcunun boksa başladıktan sonra daha sakın bir birey olduğu ifade edilmiştir. “Tabi ki eskiye nazaran ilk başladığı zamanlara nazaran biraz daha hırçınlık duyuyor tabir-i caizse dizginlenmiş durumda” (Ahmet)

Milli sporcu olma:

- Boksun milli sporcu olmak gibi avantaj sağladığı belirtilmiştir. “bunun yanında milli oldu” (Selçuk)

Kızım milli sporcu oldu en büyük faydalarından biri bu (Ali)

Özgüven:

- Boksun diğer branşlara göre daha çok özgüven getiren bir branş olduğu belirtilmiştir. “bu işin içerisinde olduğu zaman kişinin kendine olan güveni bir kat daha fazla oluyor normalde diğer branşlara göre boks sporunun içerisinde olduğu zaman daha fazla kendine güveni oluyor” (Fatih)
- Bu branşın en güzel özelliği bence çocuklara öz güven getiriyor bu bile başlamak için bir sebep bence. (Hazal)
- Boks insana özgüven kazandıran bir spor kesinlikle. (Ali)
- Özgüveni olarak ta çok büyük bir katkısı vardır boksa başladıktan sonra özgüvenli büyüdü (Selçuk)
- Refleks: Boksun refleksleri kuvvetlendiren bir branş olduğu belirtilmiştir. “refleksleri kuvvetlendiren”(Ahmet)
- Sağlıklı olma: Boksun sağlığa faydalı bir spor olduğu belirtilmiştir. “bir spor ve bunun yanında sağlık açısından da gerçekten faydalı bir spor diye düşünüyorum”(Ahmet)

Sosyalleşme:

- Sporcuların boks maçı yapmak için başka şehirlere gittikleri ve orada yeni arkadaşlar edindikleri bu sayede sosyalleştikleri belirtilmiştir. “spor yaptıkları süre içerisinde işte maçlara gidip geldikleri zaman görüyorum Türkiye’ nin her tarafında arkadaş çevresi edinebiliyorlar yani toplumdaki yerlerini bir üst kademeye aldıklarını düşünüyorum” (Fatih)
- “Yurt dışına çıkmasına vesile oldu ve bu sayede çok sosyalleşti” (Selçuk).

4.3. Sporcunun Boksa Katılmasını ve Sürdürmesini Sağlayan Faktörler

Aile desteği:

- Aile faktörünün sporcunun devamlılığında önemli olduğu belirtilmiştir. “Birde aile biz çok destek verdik eğer çocuğa destek verilirse çocuk bırakacak olursa bile bırakmazlar bence” (Hazal).
- Biz ailesi olarak çok destekledik ve devam etti (Ali).
- Birde aile biz çok destek verdik eğer çocuğa destek verilirse çocuk bırakacak olursa bile bırakmazlar bence (Hazal).
- Zaten spor temelli bir insan olduğum için tabi küçük yaştan beri beni görüp hep sporda yani bizim başarılarımızı da gördüğü için özeniyordu ve ben çok destekledim onu (Tekin)
- Sosyal çevre: Boksa başlamasında ve katılımında çevrenin etkili olduğu ifade edilmiştir “Boksa yönlendirmem de çevrem etkili oldu” (Ali).
- Antrenör davranışları: Hoca faktörünün önemli olduğu belirtilmiştir. “Artıran unsurlar bana göre hoca faktörü çok fazla” (Ali).
- “Artıran unsurlar bana göre hoca faktörü çok fazla” (Tekin)
- “Hocası antrenörü çok iyi ve onu sahiplendi o ona ayrı bir güven verdi ve kendini iyi hissetti devam etti ondan boksa ” (Hazal).
- Çevresinden taktir görme: Sporcunun çevresinden takdir görmesinde sporun önemli bir rolü olduğu belirtilmiştir. “çevresinden de takdir topladığı için bu spor ile uğraştı daha ilerletti yani” (Ali).
- Eğitime yönelik kazanımlar: Eğitime katkısı olduğu ifade edilmiştir. “YÖK tarafında ataması iyi oldu YÖK tarafından tercih edilen oldu” (Ali).

Takımının yapısı:

- Takım ve antrenman ortamının etkili bir faktör olduğu belirtilmiştir. “Artıran unsur kesinlikle salonda ki ortamı çalışma ortamı çok güzel ve bence en önemlisi” (Hazal)
- “Ortam buradaki sıcak ortam arkadaş çevresi biz de tabi elimizden gelen desteği sağlamaya çalışıyoruz ama severek yapmasa zaten yapamaz antrenmanları ama sizin buradaki sıcak ortamınız ” (Ahmet).

Takımında iyi sporcu olması:

- Sporcunun Branşa ısınması için başarılı olan diğer sporcuların etkili rol oynadığı ifade edilmiştir. “Mesela şuanda antrenman yaptığı salonda çok iyi sporcular ve onlara bakarak özeniyor ve imreniyor onlara onlar gibi olmaya çalışıyor bu da benim çok hoşuma giden bir nokta kendini daha fazla geliştirmek için çok çabalıyor” (Ahmet).
- “İkisi de başarılı diğer sporcularıma bakıyorum işte on iki tane milli sporcum var bu salonda bu seneye ait mesela geçen sene daha fazlaydı ondan önceki sene yine fazla fazla milli sporcuların olması yani çocuğun etrafında sporcuların çok olması ve bunların hepsinin boksör olması muhtemelen onu da etkilemiştir” (Fatih).

Ebeveyn yönlendirmesi:

- Çocuğu boks sporuna yönlendirenin babası olduğu belirtilmiştir. “Babası oldu yönlendiren” (Hazal).
- Çocuğunun boksa yönlendirenin kendisi olduğunu vurgulamıştır. “yönlendirmede benim etkim çok oldu” (Ali).

4.4. Ailenin İleriye Dönük Beklentileri

Kendi gibi sporcular yetiştirilmesi:

- Aile, çocuğunun bazı imkanlara sahip olduktan sonra başka çocuklara da yardım etmesini istediğini vurgulamıştır. “kardeşlerine yardımcı olsun onların elinden tutsun kendisi gibi gariban çocuklara yardım etsin bana yeter artık” (Hazal).
- “Benim çok önceden çocuğum kız olduğu için kendi gibi çok güzel kız sporcular yetiştirsin ” (Ali).
- Kötü alışkanlıklarının olmaması: Aile, çocuğunun boks sayesinde kötü alışkanlıkları olmayan bir birey olmasını istediğini belirtmiştir. “Benim en büyük beklentim çocuğumun düzgün ahlaklı ve kötü alışkanlıkları olmayan kendini savunabilen ve ilerisi için iyi bir birey olmasını istiyorum” (Selçuk).
- Sporcunun daha ahlaklı olması: Aile, çocuğunun ahlaklı olmasını istediğini ve bu beklentisini karşılamak için de boksa başlattığını ifade etmiştir. “hani benim en büyük beklentim odur ve ahlaklı yani şöyle ahlaklı ve terbiyeli bir kız olsun önceliğim o başarılarına layık olsun ona verilen emeklere layık” (Hazal).

Sportif başarı ile ilgili beklentiler:

- Milli takıma girmesi: Aileler çocuklarının milli takıma girmesini ve bu yönde beklentileri olduğunu vurgulamışlardır.
- “Milli takımda şampiyonluklar Avrupa şampiyonlukları ülkesine getireceğim madalya olabilir bir” (Selçuk).
- “Bir milli sporcu olsa yeter ” (Tekin).
- “Az önce de bahsetmişim ben milli düzeyde bu işi düşünüyorum yani ülkesi adına milleti adına bayrağı dalgalandırabilmek” (Fatih).
- Olimpiyat madalyası: İleriye dönük beklentisinin olimpiyat madalyası olduğu ifade edilmiştir. “olimpiyata gidip orda madalya alsın en büyük beklentim” (Ayşe).
- Şampiyon olması: Aileler çocuklarının şampiyon olmasını istediklerini ifade etmişlerdir.
- “Milli takımda şampiyonluklar Avrupa şampiyonlukları ülkesine getireceğim madalya olabilir bir ve şampiyon olmasını istiyorum” (Ahmet).
- “Tabi şampiyon olması şampiyonluklar getirmesi ” (Ali).
- Ülkesini temsil etmesi: Aileler çocukları boks sporuna başlattıktan sonra ileriye donuk beklentisinin ülkesini temsil etmek olduğunu belirtmişlerdir.
- “Öncelikle bayrağımızı dalgalandırsın hani benim en büyük beklentim odur ” (Hazar).
- “Tabi milli sporcu olması göğsümüzü kabartsın onun başarı ülkemizin başarısı bizimbaşarımız yani hepimizin başarısı olacak o yüzden ülkesini temsil etmesini bekliyorum” (Tekin).
- “Az önce de bahsetmişim ben milli düzeyde bu işi düşünüyorum yani ülkesi adına milleti adına bayrağı dalgalandırabilmek ve ülkesini temsil etmesini istiyorum” (Fatih).

4.5. Ailenin Endişeleri

- Maddi endişeler: Aileler maddi sıkıntı nedeniyle çocuklarını müsabakaya gönderirken bile sıkıntı çektiklerini ifade etmişlerdir.
- “Maddi olarak zaten sıkıntılarımız vardı bir de federasyondan sıkıntılar oldu ödenek ödenmedi mesela maaş verilmedi yol hakları karşılanmadı uçak paraları

karşılanmadı biz de ebeveynler olarak kendi cebimizden karşıladık ama yeterli olduk mu yetmedik” (Hazal).

- “Maddi olarak çok endişelerim var çünkü çoğu şeyi biz karşıladık ve boksa çok destek yok ya ” (Hazal).
- “Maddi olarak da birazcık devlet desteği daha az olduğundan çok fazla bir getirisi de yok ” (Tekin).
- Sporcunun hakkının yenilmesi: Çocuklarının haklarının yenildiğini ifade etmişlerdir. “Görüyoruz spora gidince antrenmanlarda görebiliyoruz her şeyde görüyoruz yani çocukların hakkı yeniyor hakemler tarafından federasyon tarafından her türlü hakları yeniyor”(Eren).
- “Hakkı hak sahibine vermediler ayrımcılıklar oldu iyi sporcuların önünü kestiler kendi sporcuları olmadıklarından dolayı başkasının öğrencisi olduğundan dolayı önlerini kestiler böyle şeyler var kendi çocuğumda da oldu başkalarında da oldu üzüldüğüm çünkü benim ülkem bayrağı en güzel yerde olması gerekirken böyle bu zihniyetlerin yüzünden bir yere gelmiyor her zaman her sene görüyoruz yani” (Ali).
- “Maalesef var bunu üzümlere söylüyorum çünkü haksızlık gerçekten kötü bir şey.(Ahmet)
- “Hakkı yenilmesin yeter en büyük endişem bu benim” (Hazal).
- “Bir sporcunun antrenörünü sevmedikleri için sporcunun önünü kesip onun ilerlemesini durdurabiliyorlar benim en büyük endişem bu konu ile alakalı (Fatih).
- “Bunlarda var tabii adam kayırmaca her yerde var sadece boksta değil ama tabii bu endişelerimiz de var” (Tekin).
- Okul başarısının düşmesi: Boks ve dersler arasında kalan aile, tercihini derslerden yana kullandığını belirtmiştir. “tabii ki kafası çalışıyor ikisini bir arada yürütmek çok zor milli takım kamplarına gittiği zaman ister istemez derslerinden geri kalacak seçim yapmak zorunda kalıyor bu işte ya spora yönlendirileceksiniz ya da derslere belli bir aşamadan sonra biz de seçimimizi okuldan yana kullandık” (Selçuk).
- Sporcuların hakkını alamaması: Verdikleri emek neticesinde sporcuların hak ettiği değeri göremediği ifade edilmiştir. “Türk boksu tüm sporcularımız olsun spor ile uğraşanlar hak ettikleri yere bu ülkede gelemiyorlar” (Eren).

- Sporcunun sakatlanması: Aile, çocuğunun sakatlanmasından korktuğunu ifade etmiştir.
- “Çok geriye götürebileceğini düşünüyorum sadece bir tek endişem var sakatlık olmasın yeter” (Tekin).
- “Korunaklar var ama sakatlanmasından korkmuyor değilim. Sakatlanmasın” (Hazal).
- “Tek korktuğumuz konu sakatlaması sakatlandığı zaman boksta ileri gitmeyi durdurmuş oluyorsunuz veya bir müddet beklemiş oluyorsunuz bu da tabi ki bir etken olarak devam ediyor” (Fatih).
- Çenesinin kırılması: Aile çocuğunun boks yaparken çenesinin kırılmasından korktuğunu belirtmiştir “kol kırılması işte burun kırılması çene kırılması mesela bunun gibi” (Tekin).
- Burnunun kırılması: Aile çocuğunun boks yaparken burnunun kırılmasından korktuğunu belirtmiştir.
- “Burnum kırık birkaç böyle bileğimde dirseğimde biraz rahatsızlık bunlardan sadece kızımın bu şekilde bir sakatlık yaşamasından korkuyorum çünkü” (Tekin).
- “Kol kırılması işte burun kırılması çene kırılması mesela bunun gibi” (Tekin).
- Kolunun Kırılması: Aile çocuğunun boks yaparken kolunun kırılmasından korktuğunu belirtmiştir “kol kırılması işte burun kırılması çene kırılması mesela bunun gibi” (Tekin).

4.6. Sporcunun Boksa Katılmasını ve Sürdürmesini Engelleyen Faktörler

- Sporcunun Annesi: Aile şöyle ifade ediyor. “annesi tabi engellemeye çalıştı” (Selçuk).
- Eğitim: Sporun eğitime engel olduğunu bu yüzden seçim hakkını akademik yönde kullanıldığını ifade etmiştir. “tabiki kafası çalışıyor ikisini bir arada yürütmek çok zor milli takım kamplarına gittiği zaman ister istemez derslerinden geri kalacak seçim yapmak zorunda kalıyor bu işte ya spora yönlendirileceksiniz ya da derslere belli bir aşamadan sonra bizde seçimimizi okuldan yana kullandık” (Selçuk).
- Hakkının yenilmesi: Aileler çocuklarının hakkının yenildiklerini ifade etmişlerdir.

- “Size karşı olan tutum ve davranışından dolayı sevmesi değil de başka bir şeyler diyelim sizin bu sadece herhalde bizde olduğunu düşünüyorum yani başarılı bir sporcunun önüne atıyorum antrenörünü sevmediğiniz için sporcunun önünü kesip onun ilerlemesini durdurabilirsiniz benim en büyük endişem bu konu ile alakalı” (Fatih).
- “Maalesef var bunu üzülererek söylüyorum çünkü haksızlık gerçekten kötü bir şey” (Ahmet).
- “Engelleyen de federasyon hakkını yediler çok hem de ondan bıraktı kaç sefer başka bir şey değil sonra bir kere aldığı bir maçı vermediler ve isyan etti ağladı bıraktı başarısının önüne geçtiler bu şekilde” (Hazal).
- “Bir kere de bir maçında çok önde götürdüğü bir maçı yine puanlamaya kaldı onda da karşı tarafa verilince baya morali bozuldu bir daha yapmayacağım dedi” (Tekin).
- Kötü antrenman ortamı: Sporcunun branştaki başarısının spor yaptığı ortam ile de alakalı olduğu ifade edilmiştir. “Sporcuyla engelleyen bir çevre çalışma ortamı çok önemli eğer çalışma ortamında gerçekten doğru yerde doğru zamanda ve doğru kişilerle çalışırsa o kişi ilerler ama onun haricinde olan her şekilde geriye doğru gider. Çalışma ortamıdır derim ben konu ile alakalı” (Fatih).
- Ekonomik durum: Çocukların spora devam etmesinde veya etmemesinde maddiyatın rol oynadığı belirtilmiştir. “Maddi olarak zaten sıkıntılarımız vardı bir de federasyondan kısıntılar oldu ödenek ödenmedi mesela maaş verilmedi yol hakları karşılanmadı uçak paraları karşılanmadı biz de ebeveynler olarak kendi cebimizden karşıladık ama yeterli olduk mu yetmedik” (Eren).
- Sakatlık: Çocukların yaşadığı sakatlık travmalarının gelecekteki spor hayatına etki edebileceğini ifade etmişlerdir. “Mesela bir maçında bir kere bileğinden hafif bir sakatlık yaşamıştı bir ay gibi bir süreçte antrenman yapamadı tabii o antrenman yapamama esnasında da tekrar başlarsam aynı acıyı çeker miyim korkusu oluştu” (Tekin).
- Yol: Ulaşımın engelleyici bir unsur olduğu belirtilmiştir. “onları engelleyen yol oluyor” (Selçuk).

4.7. Ailenin Önerileri

- Ailenin sporcunun gelişimini desteklemesi: Aile, bu sporun desteklenmesi gerektiğini belirtmiştir. “Boks güzel bir spor ama zor bir spor ailelerin spora destek olmaları gerekir çocuğunun bu sporda büyük bir şampiyon olması için değil de çocukların gelişimi için” (Selçuk).
- Bilinçli antrenörlerle çalışma: Bilinçli antrenörlerle çalışmanın önemi, şu ifadelerle belirtilmiştir. “Bu endişeler hakkında yani zemin güzel hazırlanırsa sakatlık olayları da azalır bilinçli antrenörler ile çalışılırsa sakatlık daha azalır güzel hocalar güzel öğrenciler yetiştirir ülkede hocalara değer vermek gerek maddi manevi her türlü şeyini güzel sağlamak gerek” (Eren).
- Boks sporuna önem verilmesi: Boks branşının diğer branşlar kadar değer görmediği belirtilmiştir. “Bir güreş dalı herkes güreşin üzerine kurulu federasyon veya gençlik spor herkes onlardan madalya bekliyor kimse boksa veya judoya ne bileyim bir futbol bir de güreş Türkiye’ nin milli sporu bunlar” (Ali).
- Çocuklara sahip çıkılması: Devletin tüm branşlara eşit şekilde sahip çıkması gerektiği şu ifadelerle belirtilmiştir: “Yani devletin sahip çıkmasını isterdim sporculara belirli kesime sadece sahip çıkıyor” (Ali).
- Maddiyat ile ilgili öneriler: Araştırmamız da elde edilen verilere göre sayın Tekin şu şekilde düşüncelerini ifade etmiştir. “maddi yönden de mesela her maça giderken destek aramak zorunda kalıyoruz otel paramızdır yol malzeme paramızdır falan bunlar desteklenmiş olsa tek bir şeye yöneliriz yani” (Tekin).
- Spor hekimliğine önem verilmesi: Sporcuların sağlığı ve geleceği için spor hekimliğine önem verilmesi gerektiği belirtilmiştir. “Mesela sporcu hastanesi bile kurulsa aslında sporcu doktorları olmuş olsa çok az mesela spor hekimliğimiz her yerde yok bunun çok sıkıntıları var yani bir çocuk bir maçta sakatlandığı zaman bir spor hekimi ona bir müdahale etmiş olsa yerinde tedavi yapmış olsa hem iyileşme süreci daha hızlı olur hem de o ağırlı süreç daha kısa sürede geçer diye düşünüyorum” (Tekin).
- Sporcunun hakkının yenilmemesi: Sporcunun hakkının yenilmemesi gerektiği belirtilmiştir: “federasyondaki şu hak yemenin önüne geçilsin adam kayırmacılık bırakılsın”(Bulut)

- Kız çocuklarına önem verilmesi: Kız çocuklarının bu sporda daha çok ön plana çıkması gerektiği ifade etmişlerdir.
- “Şimdi yani aslında çok aşırı destek verilmesi gerekiyor özellikle kız çocuklarına mesela bu yönde destek verilmesi gerekiyor” (Tekin).
- “Devletimiz çocuklara sahip çıksın, kadınlara sahip çıksın onlar bizim yarınlarımız kız çocuklarımız” (Fatih).

BÖLÜM 5. TARTIŞMA VE SONUÇ

Genç boksörlerin ebeveynlerinin çocuklarının spora katılımı hakkındaki düşüncelerini belirleme amacı olan çalışmada gönüllü olarak katılmış 8 veliden elde edilen veriler analiz edilerek belirli bulgulara ulaşılmıştır. Elde edilen bulgular genç boksörlerin boksa başlama nedenleri, boksun faydaları , sporcunun boksa katılmasını ve sürdürmesini sağlayan faktörler, sporcunun ailesinin ileriye dönük beklentileri, ailenin endişeleri, sporcunun boksa katılımını ve sürdürmesini engelleyen faktörler , ailenin önerileri temalarımız elde edilmiştir.

Tema “Sporcuların Boksa Başlama Nedenleri”

Bu tema ele alındığında ailelerin belirttikleri ifadelere göre çocuklarının boks sporuna başlatmalarındaki sebep ahlak gelişiminde önemli rol oynayacağını düşündükleri için boks sporuna başlattıkları belirlenmiştir. Akandere (2009) yapmış olduğu çalışmada spor yapan öğrencilerin yapmayanlara kıyasla daha yüksek ahlaki yargı düzeyine sahip olduğunu saptamıştır. Boksa başlama nedenleri değerlendirildiğinde, sporcuların topluma faydalı bir birey olması; boks yapan sporcuların bireysel anlamda toplumda oluşturdukları farkındalık düzeyi, onların faydalı bir birey olmasını sağlamaktadır. Boksun yapısı gereği de güç içerdiği için toplum tarafından daha rahat benimsenmiştir. Bu sebeple boksta derece alan kişiler toplum ve çevresi tarafından daha rahat saygınlık kazanmaktadır diyebiliriz. Ailelerin çocuklarını boksa başlatma nedenlerinden bir tanesi de sosyalleşmedir. İnsan sosyal bir varlık olarak hayatına devam etmektedir. Boks yapan sporcular katılmış oldukları müsabakalara hem hazırlık aşamasında hem de sonrasında sosyal ilişkilerini geliştirecek ortamlar bulmaktadır. Dolayısıyla bu sporla uğraşan bireyler sosyal hayatlarına da şekil vermektedirler. Sporcunun sağlıklı olması da boksa başlama nedenlerinden olmaktadır. Düzenli spor yapan kişinin sağlıklı bir yaşam sürmesi mümkündür. Özellikle boks gibi devamlılık arz eden sporla uğraşan sporcular sağlıklı bir yaşam sürmektedirler. Boksa başlama nedenlerinden bir diğeri ise sporcunun kendisini

savunması ve kavgadan uzak durmasıdır. Savunma ağırlıklı bir spor olan boksla uğraşan bireyler kendilerini savunma konusunda oldukça fazla tecrübeye sahip olmaktadır. Boks yapan bireyin diğer sedanter bireylere göre vuruş ve teknik bilgisi daha fazla olduğu için boks yapan bireyler kendilerini daha rahat savunmaktadırlar. Boks sporu yapan bireylerin, kendilerini daha rahat savunacaklarını bilmesinden kaynaklı olarak toplumda da daha özgüvenli davrandıkları düşünülmektedir. Bu sebeple boks sporunun özgüveni arttıracığı şeklinde beklentilerin olması sporcuların bu spora başlamasında etkili olmaktadır. Bu durum benzer şekilde literatürle (Öztürk vd.,2008; Hughes ve Fueem 2009) uyum göstermektedir.

İnsanın doğası gereği sosyalleşme ihtiyacı olduğu herkes tarafından bilinmektedir. Yaşam boyunca bu ihtiyacı karşılamak için bireyler, çeşitli arayışlar içindedir. Kültürel faaliyetlere katılmak, sanatsal aktivitelerde bulunmak, spor yapmak bu arayışlardan bazılarıdır. Spor yapan bireyler, buldukları ortamdaki kişiler ile tanışarak bu sosyalleşmeyi sağlamaktadırlar. Boks sporu da salonda, aynı anda birçok kişi ile ve bazı zamanlarda eşli çalışma gerektirdiği için bu etkileşim çok daha kolay olabilmektedir. Bu süreçte birey kendini savunmayı öğrenirken aynı zamanda sosyalleşebilmektedir. Sosyalleşmenin bireye sağladığı olumlu etkiler göz önünde bulundurulduğunda öncelikle kendilerine, sonrasında ise topluma faydalı bireyler olacaklardır. Bu sebeple ailelerin, çocuklarını boksa yönlendirmeleri desteklenmelidir. Federasyonlar ve kulüpler tarafından ailelere boks branşının faydaları üzerine eğitimler verilebilir, bu sporu yapmış olan kişiler, aileler ile görüşerek kendi kazanımlarını velilere aktarabilir ya da antrenörler, velileri ile görüşmeler sağlayarak varsa ailelerin boks branşıyla ilgili endişelerinin azalmasına yardımcı olabilirler. Bu öneriler doğrultusunda ailelerin, çocuklarını boks branşına yönlendirmeleri konusundaki bilinçleri arttırabilir.

1. Tema Boksun Faydaları

Çalışmada ulaşılan bulgulara göre katılımcılar boks sporunu çeşitli faydalarından dolayı yapmaktadırlar. Bu sporun bilişsel faydaları ve pratik çözümler bulmaya dönük faydaları olduğu görüşü benimsenmiştir. Benzer şekilde boksun zeka sporu olduğu belirtilmiştir. Çevreden saygınlık edinme, boksun disiplinli bir spor olduğu ve bu sayede kişinin iyi bir sporcu olabileceği düşünülmektedir. Elde edilen bulgulara göre boks sporu yapan bireylere akademik başarılarında faydalı olduğu belirlenmiştir. Bu durum literatürle uyum

göstermektedir. Gökkaya ve Biçer (2017) yapmış oldukları çalışmada boks sporuyla ilgilenen sporcuların özellikle akademik başarılarında artış olduğu görülmektedir. Bu durum onların tutumlarında önemli kazanımlar sağlayan unsurlardan olmaktadır. Mücevher vd. (2015)'ne göre sporun temelinde bir hedefe ulaşmak üzere plan, disiplin ve düzen içerisinde sürekli çalışma ve gayret göstermek vardır. Çalışmasında ulaştığı bulgulara göre, spor yapan öğrencilerin akademik başarılarının daha yüksek olduğunu saptamıştır. Boksun diğer faydası olan disiplin ve pratik çözümler bulması sebebiyle boks yapan bireylerin aktif şekilde zeka ve sürekli bir disiplin içinde bulunması sebebiyle derslerine de olumlu etki ettiğini görülmektedir. Singh vd. (2012)'nin Amerika örneğinde yapmış olduğu çalışmada, sporun bireylerin akademik başarılarına olumlu etkileri olduğu belirlenmiştir. Buna benzer bulgular ise (Alibaz vd.2006; Ayılğan 2017)'in yapmış olduğu çalışmalarda da teyit edilmiştir.

Kahraman (2019) yapmış olduğu çalışmada, boks sporu ile profesyonel olarak uğraşmanın sporcularda, spor yaparak boş zamanları olumlu değerlendirmek, ileride sporla ilgili üniversiteler düzeyinde eğitim görmek ve profesyonel olarak boks sporunu yapma seviyesini artırmak olarak çeşitli bulgular saptanmıştır.

Boksun faydalarından birisi de çevreden saygınlık edinmedir. Katılımcı aileler boks sayesinde çocuklarının sosyal ortamının daha fazla olduğunu ve çevresi tarafından saygınlık kazandığı ifade edilmiştir. Aynı şekilde sporcunun ahlaklı bir birey olacağına ilişkin düşünce de önem arz etmektedir. Akandere vd. (2009), sporun ahlaki gelişime olan etkisini araştırdığı çalışmada ulaşılmış oldukları bulgulara göre, spor yapan bireylerin yapmayanlara kıyasla daha yüksek ahlaki yargı düzeyine sahip olduğu saptanmıştır. Bu bulgular literatürle (Plueddeman, 1989; Çiftçi, 2001) uyum göstermektedir.

Boksun faydalarından birisi de sporcunun disiplin kazanmasıdır. Katılımcılar boksun disiplinli bir spor olduğunu ve bu sayede kişinin iyi bir sporcu olabileceği belirtilmişlerdir. Whitley (1999) tarafından yapılan çalışmada spor yapan bireylerin disiplin sorunlarının zaman içerisinde ortadan kalktığı gözlemlenmektedir. Boks sporu bireyi daha sağlıklı hale getirmektedir. Katılımcı aileler boksun sağlığa faydalı bir spor olduğu belirtilmişlerdir. Boks bununla birlikte sporcuya fiziki faydalar sağlamaktadır. Katılımcılar tarafından boksun sporcunun vücuduna faydalığı olduğu belirtilmiştir. Saat (2008) yapmış olduğu çalışmada sporla uğraşan bireylerin özgüvenlerinin geliştiği ve

sporcuların kendilerini çok daha güçlü hissettikleri ve aynı zamanda sporla uğraşmanın fiziki faydalarını da gözlemlemiştir. Katılımcıların düşüncelerine göre, sporcunun boksa başladıktan sonra daha kararlı bir birey olduğu belirtilmiştir. Saygılı vd. (2013)'nin yaptıkları çalışmada, düzenli spora katılımın sporcular üzerinde sorumluluk duygularını artırarak, dışa dönük bir kişilik kazanmalarına yardımcı olduğunu tespit etmişlerdir.

Bulgu (2013), yapmış olduğu çalışmada sporun toplumsal ve bireysel davranışlar kazandırdığı ve kendini kontrol etmeyi öğrettiğini gözlemlemiştir. Benzer şekilde katılımcıların görüşlerine göre, sporcunun boksa başladıktan sonra daha sakin bir birey olduğu ve kendini kontrol edebilme yeteneğinin geliştiği saptanmıştır.

Katılımcılara göre, boksun diğer branşlara göre daha çok özgüven getiren bir branş olduğu belirtilmektedir. Gümüş(2018), yapmış olduğu çalışmada spor yapmanın kişiye bedensel faydalar sağlamanın yanında ruhsal faydalar da sağlayabileceği ve onun özgüvenine olumlu katkı sağlayacağı saptanmıştır.

Boksun faydalarından birisi de sporcunun sosyalleşmesine katkı sağlamasıdır. Katılımcı ifadelerine göre, sporcuların boks maçı yapmak için başka şehirlere gittikleri ve orada yeni arkadaşlar edindikleri bu sayede sosyalleştikleri belirtilmiştir. Benzer şekilde Özdiñç (2005)'in yapmış olduğu çalışmada, sporun sosyolojik boyutlarının bireylerin gelişimine, eğitimine ve sosyalleşmelerine olan etkileri incelemiş ve ulaşılmış olduğu bulgulara göre, aile teşviki olmasa dahi öğrencilerin spora olan ilgilerinin düzeylerinin yüksek olduğunu göstermiştir. Benzer bulgular literatürde (Seifi ve Mahdavi 2015; Kavasoglu ve Yaşar, 2016) de görülmektedir. Bütün temalar genel olarak değerlendirildiğinde araştırmamıza katılan velilerimizin görüşleri ve boks sporundan elde ettikleri kazanımlar diğer ailelere boks sporu hakkında bilgi verebilir. Antrenörlerin boks sporu yapan ve bu branşta başarılı olmuş sporcuların ailelerini boks sporu yapmak isteyen veya yeni başlayan sporcuların aileleri ile görüştürüp elde ettikleri kazanımları diğer ailelere aktarabilir. Boks federasyon ve gençlik spor merkezleri buldukları illerde boks sporunda başarı elde etmiş sporcuların kazanımlarını ve onları başarılarından ötürü ödüllendirip boks sporu yapmaya sporcuları teşvik edebilir. Boks sporunun yeteri kadar tanıtılması için boks federasyonun gerekli kitle iletişim araçlarını kullanarak sporcu ailelerini ve boks sporu yapmak isteyen bireyleri bu konuda bilgilendirmesi önerilir.

2. Tema Sporcunun Boksa Katılmasını ve Sürdürmesini Sağlayan Faktörler

Çalışmada ulaşılan bulgulardan birisi de sporcunun boksa katılmasını ve sürdürmesini sağlayan faktörler şeklindedir. Genel olarak bu unsurlardan bir tanesi aile desteğidir. Katılımcılar spora katılmasını ve sürdürmesini sağlayan en önemli unsur olarak ebeveyn desteğidir. Bu durum literatürle uyum göstermektedir. Alibaz vd. (2006) yapmış oldukları çalışmada, boksa katılmasını ve sürdürmesinin en önemli unsurların başında antrenör ve ailenin yüksek düzeyde etkisinin olduğu belirlenmiştir. Benzer şekilde Sunay ve Saraçaloğlu (2003), lisanslı olarak boks sporu yapan sporcuların katılmasına ve sürdürmesine teşvik eden unsurların başında, ebeveyn ve yakın çevredeki ilgili spor branşı antrenörü gelmektedir. Bu durum Kılıçgil (1998) çalışmasını da teyit etmektedir. Ona göre, boks sporunu sürdürmesinde aile, en önemli etkiye sahip unsur olmaktadır. Sporcunun boksa katılımını artıran unsurlardan birisi olan aile desteği, önemli bir konumda bulunmaktadır. Hergüner (1991)' e göre bilinçli bir ebeveynin çocuğunu spora başlatmadaki rolü yadsınamaz.

Boksa katılımı artıran önemli unsurlardan bir tanesi de antrenör desteğidir. Boks branşında antrenör faktörü oldukça önem arz etmektedir. Nitelikli bir antrenör desteği alan sporcuların başarı performansları artmaktadır. Katılımcılara göre boksa katılımı artıran unsurlardan birisi de boksun milli sporcu olmak gibi bir avantaj sağlamaktadır. Ayılğan (2017) yapmış olduğu çalışmada boksun önemli faydalarından birisinin sporcunun ülkesini temsil etme düşüncesi ve milli sporcu olma isteğini olduğu saptanmıştır. Yapılan başka bir araştırmada ise Spora katılımı artıran unsurlardan birisi de sosyo-ekonomik durumdur. Pepe ve Kuru (2001)'nin yapmış olduğu çalışmada ulaştığı bulgulara göre, spor yapan ve yapmayan bireylerin sosyo-ekonomik yönden farklılık gösterdiği, bu yapının kişilerin yaşam şekillerini ve spora katılım düzeyini de etkilediğini saptamışlardır. Şirin (2008)'e göre spora katılı artıran unsurlar; takım üyeliği, beceri geliştirme, yarışma güdüsü ve kazanmayı sevmek şeklinde olmaktadır.

Aynı zamanda sporcu katılımına etki eden faktörler ayrıca sosyal çevre, takım yapısı ve sporcunun çevresinden takdir görmesidir. Bu faktörler sporcunun bireysel anlamda motivasyonuna etki etmektedir. Özellikle sosyal çevrenin uyumu sporcu katılımını artırmaktadır. Elde edilen bulgulara göre sporcunun katılmasını ve sürdürmesini sağlayan bir çok faktör olduğu belirlenmiştir. Aile çocuğunun boks sporundan elde ettiği kazanımlara göre boks sporunu sürdürmesinde etkili olmuştur. Bunun yanı sıra çocuğun boksa katılmasında ki ve sürdürmesinde ailenin rolü önemli olduğunu söyleyebiliriz.

Bunun yanı sıra da sporcunun aileden sonra en çok yanında olan kişi ise antrenördür. Bu nedenle sporcunun boksa başladıktan sonra ise katılmasındaki en büyük etkenlerden birinin antrenör olduğunu söyleyebiliriz. Bu nedenle Antrenörler sporcuları ile arasındaki ilişki kuvvetli olmasını gerektiğini söyleyebiliriz. Ve bu konuda antrenörler kendilerini geliştirmeleri gerektiğini önerile bilinir. Boksa başlayan sporcular belli bir aşamaya geldikten sonra milli sporcu olduktan sonra boksa devam etmelerinde ki en etkili faktörlerden olduğunu söyleyebiliriz bunun yanı sıra boksa katılmasında ki sebeplerden biri ise milli sporculuk avantajıdır.

3. Tema Sporcunun Ailesinin İleriye Dönük Beklentileri

Özellikle boks sporuyla uğraşan bireylerin aile yapıları incelendiğinde daha çok düşük ve orta gelir grubuna sahip ailelerin çocuklarının bu sporla daha çok uğraştıkları görülmektedir. Aynı zamanda aileler çocuklarının kendi gibi sporcular yetiştirmesini de önemsemektedir. Özellikle katılımcı aileler, çocuğunun bazı imkanlara sahip olduktan sonra başka çocuklara da yardım etmesini istediğini vurgulamışlardır. Ailenin çocuklarını spora göndermelerinin nedenlerinden biri de kötü alışkanlıklarının olmamasıdır. çocukların hem kötü alışkanlıklardan hem kötü çevreden uzak durması için ailenin bu düşünceyi desteklenmelidir ve bu konuda çalışmalar yapılmalıdır. Bu konuda federasyonun kitle iletişim araçlarını kullanıp çocukların ve genç sporcuların boks sayesinde kötü alışkanlıklardan uzak durması için gerekli çalışmalar da bulunmalıdır belediyelerin ve gençlik spor merkezlerinin genç sporcuların boks yapmaları için gerekli imkanları sağlayıp ailelerinde bu beklentisi için gerekli çalışmalar yapması önerilir. Tüm bu unsurlar değerlendirildiğinde boksta katılımı etkileyen önemli unsurlardan birisi olan ailenin beklentileri çocuğun spor hayatına önemli ölçüde etki etmektedir. Bu durum literatürle (Yılmaz vd., 2020; Özbek ve Şanlı 2011; Günay vd. 2006; Anderson vd.2009) uyum göstermektedir.

4. Tema Ailenin Endişeleri

Boks sporuyla uğraşan bireylerin genel olarak bu spora yönelmeleri çoğunlukla ailelerin maddi beklentilerinden kaynaklanmaktadır. Ailelerin endişelerinin temelinde ise maddi sebepler ilk sırayı almaktadır. Katılımcı aileler maddi sıkıntı nedeniyle çocuklarını müsabakaya gönderirken bile sıkıntı çektiklerini ifade etmişlerdir. Renson (1976) yapmış olduğu çalışmada boks sporuyla uğraşan sporcuların genel olarak düşük gelir grubunda

bulunan ailelere sahip olduklarını belirtmektedir. Ona göre sosyal sınıf yapısıyla uğraşılan spor branşı uğraşısı arasında belirgin bir ilişki söz konusudur. Katılımcılardan elde edilen bulgulara göre ailelerin endişeleri maddi sebepler dışında genel olarak sporcunun hakkının yenilmesi şeklinde de yansımaktadır. Çocuğunun müsabakalarda hakkının yenilebileceği endişesi ailelerin motivasyonuna olumsuz etki etmektedir. Bununla birlikte aileler boks yapan çocuklarının antrenman ya da müsabakalar nedeniyle okullarını aksatacaklarını ve dolayısıyla da okul başarılarının düşeceğine ilişkin endişeler taşımaktadır. Spor yapmak isteyen ya da yapan öğrencilerin tereddütleri olduğu; derslerini aksatabileceklerini ve sınıftaki arkadaşlarından geri kalabileceklerini belirtmişlerdir. Ancak spor ve sporcuyla ilgili yapılan çalışmalarda; bireylerin egzersiz, düzenli yürüyüş ya da herhangi bir spor branşını devamlı olarak yaptığında kas ve kemik yapısını güçlendirdiği, bağışıklığı artırdığı ve dopamin, serotonin ya da noradrenalin gibi değerleri yükselterek hafızaya ve algılama yetisine iyi geldiği görülmektedir. Yapılan bazı çalışmalar ise bunu desteklemektedir. Bunlardan bazılarında değinecek olursak Singh ve arkadaşlarının (2012)'n Amerika'da uyguladığı ve 6 ile 18 yaş arası yaklaşık 12.000 çocuk ve gencin uzun süreli olarak incelendiği çalışmada; fiziksel aktivitelerin öğrencilerin akademik başarısına etkisi incelenmiştir. Araştırma sonucuna göre fiziksel aktiviteler ile akademik başarı arasındaki pozitif yönde bir ilişki ortaya çıkmıştır ve buna göre, fiziksel anlamda daha aktif olan öğrencilerin, akademik başarıları da daha yüksektir. Literatürde bir çok çalışmada görüldüğü üzere amatör yada profesyonel sportif aktivitelerle ilgilenen sporcuların akademik başarıları daha yüksektir. Çünkü spor yapan kişi kendini daha zinde ve sağlıklı hissetmektedir, sorumluluk duyguları artmakta ve daha mutlu oldukları için kendilerine daha da güvenmekte ve bu sebeple streslerini daha fazla atmakta olduğu için kavgadan daha fazla uzak durmakta ve daha sosyal olmaktadır, Tüm bu sebeplerden dolayı ailelerin, öğretmenlerin veya öğrenciler üzerinde karar olma konusunda söz sahibi olan kişilerin daha küçük yaştan itibaren öğrencilere spor yapma alışkanlığı kazandırmalı ve öğrencilerin sportif aktivitelerine katılabilmeleri için onları desteklemeli ve olanak sağlamalıdır. Son olarak çocuklarının boks sporuyla uğraşmaları ve bu konuda emek vermeleri neticesinde hak ettikleri değeri göremeyeceklerine dönük endişeler taşıdıkları da çalışma bulgularında saptanmış olmaktadır.

Ailenin endişelerinin temelinde sakatlık teması karşımıza çıkmaktadır. Boks branşında başa ve vücuda yumruk atılarak maç kazanılır. Bu nedenle aileler çocuklarının sakatlanmasından endişe etmektedir. Boksun yapısı gereği yumruk atmak olması nedeniyle boksun sporcuya zarar vereceği düşüncesi yaygın olarak görülmektedir (Torres, 2017). Bu durum literatürde yapılan bir çok çalışmayla tartışılmıştır. Siewe vd.(2014)'ne göre, bokstaki sakatlık oranının diğer branşlarla aynı olduğu saptanmıştır. Gelişen teknoloji ve sağlık koşullarında ortaya çıkan yenilikler dövüş sporlarında ortaya çıkacak yaralanmalar için farklı önlemler ortaya çıkarmıştır. Spor yaparken ortaya çıkan yaralanmalar konusunda ailelerde etkilenmekte ve bu durumdan etkilenip çocuğunun boksa başlatmasında olumlu veya olumsuz rol oynamaktadır. Boksun temas gerektiren ve şiddet içeren yapısından dolayı aileler çocuklarının boks da daha çok sakatlanabileceklerini düşünmektedirler. Özellikle burnunun ve kolunun kırılması ve çenesinin kırılması gibi durumlar ailelerin endişelerini artıran unsurlar olarak görülmektedir. Ancak bu durum ailelerin boks sporunu tam olarak bilmediklerinden kaynaklanmaktadır. Boksun zamanla değişen kuralları ve ekipmanları sayesinde daha güvenilir bir spor olarak görülmesi (Öztürk, 2006). Tarafından da teyit edilmektedir. Bu çalışmanın bulguları da göstermektedir ki, boksta ring içerisindeki kuralların eskiye göre daha katı olması ve bokstaki ekipmanların sporcu sağlığını korumak için daha korunaklı bir hale getirildiği ve sporcu sağlığının kazanan ve kaybedenden daha önemli olduğunun ebeveynlere çeşitli etkinlik ve eğitimlerle anlatılması gerekmektedir. Aileler de oluşturulacak farkındalık ile boks sporuna olan katılım artabilecektir. boks branşındaki bu endişeler için antrenörlerin, türkiye boks federasyonunun, gençlik merkezlerinin ve belediyelerin bu konuda çalışma yapması önerilir. Boks antrenörü olarak görev yapan bireylerin tamamen donanımlı olmamaları gerekmektedir, diğer branşlarda olduğu gibi boks sporunda görülebilecek sakatlıkları, boksun faydalarını, kazanımlarını ailelere ve sporculara aktarıp boks yapmaya teşvik etmesi önerilir. Aynı zamanda boks sporunun daha iyi bir hal alması için çalışmalar yapılmalı ve federasyonla bu konu hakkında iş birliği yapılması önerilir. Günümüzdeki spor medyada önemli kitlelerin takip ettiği bir değer haline gelmiştir. Anca bu sadece futbol olarak göze çarpmaktadır. Ve diğer spor dalları sosyal medyada çok yer almamaktadır, günümüzde sosyal medya ve kitle iletişim araçları birçok konuda insanları teşvik eden ve bilinçlendiren, yönlendiren ve etkileyebilen bir özelliğe sahiptir. Türkiye boks federasyonunun kitle iletişim araçlarını daha aktif

kullanıp boks branşının tanıtımı konusunda birçok kitleye ulaşip boks sporunu teşvik etmek ve yaygınlaşmasında etkili rol oynayabilir. Ve boks sporunun daha iyi bir hal alması için çalışma yapan antrenörlerin belirlenip desteklenmesi önerilir. Ülkemizde spor yönetiminde ana hizmet birimlerinden olan federasyonlar bağımsız olarak nitelendirilen bir yapı içerisinde. Ancak bu bağımsızlık tam olarak sağlanamadığı için federasyonlar ve bağlı olduğu Spor Genel Müdürlüğü arasında yetki karmaşası oluşmaktadır. Bu durum sonucunda federasyonların etkin ve verimli çalışması sağlanamamıştır. Çağdaş spor bilincinin oluşması ve sporun yaygınlaşması için spor federasyonlarının daha etkin rol alması gerekmektedir. Belediyelerin spor yapmak isteyen sporcuların bütün imkanlarını karşılayıp ve onlara bu konuda imkan sağlamalıdır boks branşının birden fazla kitleye ulaşması için illerde tanıtım kartları ve afişler yapılarak boks branşının tanıtımı yapılması önerilir. İllerde bulunan gençlik ve spor merkezlerinin boks sporu yapmak isteyen bireyleri desteklenmesi diğer çocukları da boks sporu yapmaya teşvik etmelidir. Boks branşında derece alan sporcuları ödüllendirip gerekli imkanları sağlayıp boks branşı yapan sporcuların boks sporunu devam etmelerini sağlaması önerilir. gençlik ve spor merkezlerinin belediye ve federasyonla iş birliği içerisinde illerde boks müsabakaları düzenleyip boks sporunun illerde tanıtımı yapmaları önerilir.

5. Tema Sporunun Boksa Katılımını Engelleyen Unsurlar

Sporcunun boksa katılımını engelleyen en önemli unsur sakatlıktır. Aileler boksun temas sporu olduğunu düşündüklerinden dolayı çocuklarını bu spora yönlendirmemektedirler. Aile içerisinde annenin etkili rolü inkar edilemez sporcunun boks sporuna katılmasında ve sürdürmesini engelleyen faktörlerden biri ise sporcunun annesidir. Sakatlık sonrası oluşan motivasyon kaybı ise sporcunun spor yaşantısını olumsuz etkilemektedir. Ancak bu durum literatürde farklı şekilde algılanmaktadır. Dirim (2002). Tarafından yapılan bir çalışmada; Amerikan futbolu, motor sporları, buz hokeyi vb. branşlarda olduğu gibi sakatlanmaların ve yaralanmaların önüne geçebilmek için boks sporunun da bu branşlarda olduğu gibi gerekli malzemeleri ve tedbirleri aldığı şeklinde bir bulguya ulaşılmıştır. Dolayısıyla boks sporunda da gerekli ekipmanların alınması ve müsabaka kurallarında yapılan değişiklikler sonrasında sakatlanmalarda azalma olduğu görülmektedir. Diğer branşlarda olduğu gibi boks sporunda gerekli önlemlerin alındığı görülmektedir. Sporcunun boksa katılımını etkileyen unsurlardan birisi de sporun eğitime engel olduğu düşüncesidir. Bu durum sebebiyle birçok sporcu ilgilendiği sporu bırakarak tercihini

akademik yönde kullanmaktadır. Son yıllarda sporculara yönelik eğitim planlamalarındaki artış nedeniyle bu durum kısmen farklılık göstermektedir. Özellikle sporculara ilişkin ek puanlar ve kontenjanların oluşturulması bireylerin spora katılımlarında farklılık oluşturmaktadır. Ayrıca kötü antrenman ortamı ve ulaşım imkanlarında oluşan sıkıntılar bireylerin spora katılımlarını olumsuz etkilemektedir. Ve aynı zamanda sporcunun katılmasını ve boks branşını sürdürmesini engelleyen faktörlerden sporcunun hakkının yenilmesidir.

6. Tema Ailenin Önerileri

Katılımcıların düşüncelerine göre ailelerin sporcunun gelişimini desteklemesi gerekmektedir. Aileler sporcuların katılımlarında önemli bir faktör olarak sporcu gelişimlerinde oldukça fazla etkiye sahip olmaktadır. Dolayısıyla sporcuların aile desteği olmadan hareket etmeleri zor olmaktadır. Ailelerde oluşacak farkındalık ile ailelerin sporculara olan destekleri artırılabilecektir. Bununla birlikte bilinçli antrenörlerle çalışmada önemli bir faktör olmaktadır. Bu durum literatürle uyum göstermektedir. Amman vd. (2000)'ne göre, aile desteği ve bilinçli antrenör tarafından yetiştirilme aktivite ve sportif faaliyetlerle ilgili bilinç düzeyinin ve farkındalığın artmasına sebep olmaktadır. Ayrıca boks sporuna önem verilmesi, devletin tüm branşlara eşit şekilde sahip çıkması gerektiği, spor hekimliğine önem verilmesi ve özellikle kız çocuklarının bu branşa yönlendirilmelerinin sağlanması da ailelerin önerileri arasında bulunmaktadır. Emir vd. (2016) yapmış oldukları çalışmada, tarihsel anlamda erkeklikle özdeşleştirilen boks sporunun baskın şekilde erkek hâkimiyetinde olduğunu tespit etmişlerdir. Kadın boksörlerin alanda varlık gösterebilmek ve aynı zamanda kadın kalabilmek için çeşitli stratejiler geliştirdiklerini saptamışlardır. Bunun sağlanması için de kadınların spor ortamındaki deneyimleri ve var olma stratejilerinin görünür kılınması gerektiği belirtilmiştir. Mitra (2009), Hindistan özelinde yapmış olduğu çalışmada boksun genel anlamda erkek sporu olarak algılandığı ve boks yapan kadınların erkeksileştiği şeklinde bir görüşün Hindistan toplumunda benimsendiği saptanmıştır. Halbert (1997)'in Amerika özelinde yapmış olduğu çalışmanın bulguları da bu durumu teyit etmektedir. Kadınların boks için uygun olmadıklarına dönük bir toplumsal algının bulunduğunu ve bu durumun ortadan kalkması için toplumsal farkındalık oluşturacak etkinlik, eğitim ve faaliyetlerin yapılması gerektiğini tespit etmiştir. Yapılan bir araştırma bulgularına göre, kadın sporcuların erkeksi olarak algılanan spor dallarında kültürel kalıpların engellerine

takıldıkları görülmektedir. Araştırmalar futbol, güreş, boks, mücadele sporları, buz hokeyi, vücut geliştirme ve fitness gibi geleneksel erkeklik rolleriyle ilişkilendirilen spor dallarında kadınların gerilim ve çelişkiler yaşadığını, çoğunlukla katı bir dirençle karşılaştığını ve bu toplumsal bariyerleri aşmak zorunda olduğunu ortaya koymuştur. Aynı zamanda erkek sporu yapan kadınları başarı ile birlikte bu sorunun aşıldığı görülmüştür (Kavasoglu, İ., & Yaşar, M. 2016).

5.1. Sonuç ve Öneriler

Araştırma sonuçlarına göre katılımcı ebeveynler açısından; çocuklarının boks sporuyla ilgili beklentilerinin fazla olduğu, farklı nedenlerden dolayı çocuklarıyla ilgili endişe duydukları, boks sporuna yönelik olumlu düşünce taşıyan ailelerin yanı sıra boksa olumsuz bakan ailelerinde olduğu saptanmıştır. Ailelerle görüşme neticesinde ailelerin boksunu tam olarak bilmedikleri boksun eski ve yeni kurallarının federasyon tarafından yeterince belirlenmediği sonucuna varılmıştır aynı zamanda boksun erkek gücü ile yapılandırılan yapısından dolayı kız çocuklarının erkek çocuklara göre daha az katılım sağladığı belirlenmiştir. Türkiye boks federasyonunun kitle iletişim araçlarını daha aktif kullanıp boks branşının tanıtımını konusunda birçok kitleye ulaşip boks sporunu teşvik etmek ve yaygınlaşmasında etkili rol oynayabilir. Ve boks sporunun daha iyi bir hal alması için çalışma yapan antrenörlerin belirlenip desteklenmesi önerilir. Belediyelerin spor yapmak isteyen sporcuların bütün imkanlarını karşılayıp ve onlara bu konuda imkan sağlamalıdır boks branşının birden fazla kitleye ulaşması için illerde tanıtım kartları ve afişler yapılarak boks branşının tanıtımını yapması önerilir. İllerde bulunan gençlik ve spor merkezlerinin boks sporu yapmak isteyen bireyleri desteklenmesi diğer çocukları da boks sporu yapmaya teşvik etmelidir. Boks branşında derece alan sporcuları ödüllendirip gerekli imkanları sağlayıp boks branşı yapan sporcuların boks sporunu devam etmelerini sağlaması önerilir. gençlik ve spor merkezlerinin belediye ve federasyonla iş birliği içerisinde illerde boks müsabakaları düzenleyip boks sporunun illerde tanıtımını yapmaları önerilir.

KAYNAKLAR

- Akandere, M., Baştuğ, G, Güler, E. (2009). Orta Öğretim Kurumlarında Spora Katılımın Çocuğun Ahlaki Gelişimine Etkisi. *Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 3 (1), 59-68.
- Akbulut, A. (2018). *Taekwondo ve boks antrenörlerinin tükenmişlik düzeylerinin karşılaştırılması*. (Yüksek lisans tezi). Akdeniz Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Antalya.
- Alfie, K, M. (1992). No Contest: The case Against Competition. Why we lose in our race to win
- Alibaz, A, Gündüz, N. & Şentuna, M . (2006). Türkiyede Üst Düzey Taekwondo, Karate Ve Kick-Boks Sporcularının Bu Spor Branşına Yönelmelerine Teşvik Eden Unsurlar, Yapma Nedenleri Ve Geleceğe Yönelik Beklentileri . *Spor metre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi* , 4 (3) , 91-102
- Amman, M. İkizler, H.C. & Karagözoğlu, C., (2000). Sporda Sosyal Bilimler, Alfa Yayınevi, İstanbul-Bursa
- Ana Britannica. (1994). *Ana Britannica* içinde (Cilt 6, 108-110 ss.) İstanbul: Hürriyet Ofset Matbaacılık ve Gazetecilik A.Ş.
- Anderson, C.B., Hughes, S.O. & Fuemmeler, B.F., (2009). Parent-Child Attitude Congruence on Type and Intensity of Physical Activity: Testing Multiple Mediators of Sedentary Behavior in Older Children. *Health Psychol*, 28(4), 428-38.
- Ansiklopedisi, Morpa Spor. "Morpa spor ansiklopedisi kültür yayınları (cilt 1)." *İstanbul: Morpa Kültür Yayınları Limited Şirketi* (2005).
- Arabacı, İ. B. (2017). İlkokul dördüncü sınıf öğrencilerinin yaşamlarında sporun anlam ve önemi, *Turkish Journal of Educational Studies*, 4.1.
- Arastaman, G., Fidan İ.Ö. ve Fidan T. (2018). Nitel araştırmada geçerlik ve güvenirlik: Kuramsal bir inceleme, *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 15(1), 37-75.
- Atabeyoğlu, C. (1972). *Spor Ansiklopedisi* içinde. İstanbul: Yeni İstanbul Gazetesi Yayını.
- Baltacı, G. (2008). *Çocuk ve Spor*. Ankara: Klasmat Matbaacılık.

- Batmaz, S. ve Kılınçoğlu, Ş. (2017). Ortaöğretim spor lisesi bireysel sporlar boks ders kitabı. Ankara: MEB Yayınları.
- Bavlı, Ö. (2009). Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulu Öğrencilerinin Spora Başlama, Bölümü Seçme Nedenleri ve Geleceğe Yönelik Beklentilerinin İncelenmesi. *Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 3(3), 239-246.
- Bingöl, O. (2014). Toplumsal cinsiyet olgusu ve Türkiye'de kadınlık. *Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Sosyal Ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, 2014(3), 108-114.
- Bulgu, N. (2013). Spora Katılımda Toplumsal Fayda: Kazakistan Ahmet Yesevi Üniversitesi Öğrencileri Örneği. *Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları (HÜTAD)*, 18 (18), 25-45.
- Coles, R., Edgington, C. R., & Jalloh, A. (2012). Africa and the world leisure organization, *african journal for physical, health education, recreation and dance*, 18:4(1), 684-693.
- Çelik, A ve Şahin. M. (2013). Spor ve çocuk gelişimi, *International Journal of Social Science* 6.1, 467-478.
- Çiftçi, N. (2001) Almanya ve Türkiye'deki Türk Lise Öğrencilerinin Ahlaki Yargı Yeteneklerinin Karşılaştırılması, Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, İstanbul.
- Doğan, T. ve Eryılmaz, A. (2012). Akademisyenlerde işle ilgili temel ihtiyaç doyumu ve öznel iyi oluş. *Ege Akademik Bakış Dergisi*, 12(3), 383-389.
- Doğar, Y. (1997). *Türkiye' de Spor Yönetimi*. Adana: Öz Akdeniz Ofset. Doğu, G. (2006). Sporun Sosyal ve Ekonomik Faydaları. *Sağlık Kentler Birliği Toplantısı*, Eskişehir, Nisan 18
- Doğu, G. (2006). Sporun Sosyal ve Ekonomik Faydaları. *Sağlık Kentler Birliği Toplantısı*, Eskişehir, Nisan 18
- Efe, M. (2007). *14-16 yaş grubu bireylerde spor çalışmalarının sosyal yetkinlik beklentisi ve atılganlık üzerine etkisi*. (Yayınlanmamış doktora tezi). Uludağ Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü. Bursa.
- Ekren, N. ve Çağlar, A. B. (2003). *Spor Ekonomisi: Teorik bir çerçeve*, *Active Dergisi*, 32, 1-16.
- Emir, E , Karaçam, M & Koca, C . (2016). Kadın Boksörler: Boks Ringinde ve Ringin Dışında Sürekli Eldiven Giymek . *Spor Bilimleri Dergisi* , 26 (4) , 136-153 . DOI: 10.17644/sbd.237458
- Ergen, E. (2002). Spor yaralanmalarından korunma. *Dirim Dergisi*, 77(1), 6-13.

- Fox, K. R. (1999). The influence of physical activity on mental well-being. *Public health nutrition*, 2(3a), 411-418.
- Gökhan, N., Olgun, P., ve Gürses, Ç. (1979). Sportif yetenek araştırma metodu Türkiye uygulaması. *TSV İstanbul*, 77-95.
- Gökkaya, D., & Biçer, T. (2017). Psikolojik beceri kıstası olarak özgüvenin, elit sporcuların performansına katkısı; boks milli takımı örneği. *Marmara Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 2(1), 16-28.
- Görgüt, İ. (2012). *11-14 yaş grubu hentbolcuların spora başlama nedenleri ve yaşam doyumlarının incelenmesi*. (Yüksek lisans tezi). İnönü Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Malatya.
- Gümüş, M. (2018). İstanbul'un Kırsal Kesimlerinde Yaşayan 14-16 Yaş Grubu Sporcu Öğrenciler ile Sedanter Öğrencilerin Atılganlık Düzeylerinin Karşılaştırılması, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Gelişim Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü: İstanbul
- Günay, M., Cicioğlu D. & Kara, E. (2006). Egzersize Metabolik ve Isı Adaptasyonu. Ankara: Gazi Kitabevi.
- Güven, Ö. ve Öncü, E. (2006). Beden eğitimi ve spora katılımında aile faktörü, *Sosyal Politika Çalışmaları Dergisi*, 10(10), 81-90.
- Halbert C. (1997). Tough Enough And Women Enough: Stereotypes, Discrimination, And Impression Management Among Women Professional Boxers. *Journal of Sport & Social Issues*, 21(1), 7-36.
- Hedstrom, R. & Gould, D. (2004). Research in Youth Sports: Critical Issues Status, White Paper Summaries of the Existing Literature. East Lansing, MI: Institute for the Study of Youth Sports, Michigan State University; 2004.
- Hergüner, G. (1991). Çocuğun spora yönelmesinde ailenin rolü ve önemi, *Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6.1, 91-95.
- İnal, A. N. (2003). *Beden Eğitimi ve Spor Bilimi*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- James D.(1994). The Loasdale Boxing Manual, Robson Books, Robson Books Ltd, London.
- Kahraman, H. (2019). Türk Milli Takımında Yer Alan Boksörlerin Boks Sporuna Başlama Nedenleri Ve Beklentilerinin Belirlenmesi, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Gelişim Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü:İstanbul.
- Kavasoğlu, İ. & Yıldırım, İ., (2016), Erken Cumhuriyet Döneminde Kadın Sporcular Üzerinden Modern Kadın Okumaları, Editör: Canan Koca, Sporun Toplumsal Cinsiyet Halleri (s.94-113) içinde, Spor Bilim, Araştırmaları Dizisi: 4, Spor Yayınevi ve Kitabevi.

- Kavasoglu, İrem, and Mustafa Yaşar. "Toplumsal cinsiyet normlarının dışındaki sporcular." *Spor Bilimleri Dergisi* 27.3 (2016): 118-132.
- Kılıçgil, E. (1998). Sosyal Çevre-Spor İlişkileri, Teori ve Elit Sporculara İlişkin Bir Uygulama. Ankara:Bağırhan Yayınevi.
- Kotan, Hergüner, G., ve Yaman, Ç. (2009). İlköğretim okullarında okuyan sporcu öğrencilerin spor yapmalarında okul ve aile faktörünün etkisi sakarya il örneği, *Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 3.1, 49-58.
- Küçük, V, Arman, A. R., ve Bozkurt, S. (2016). Sporcu ailelerinin sporda çocuk koruma hakkında farkındalık düzeyleri, *Marmara Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 1(2), 71-82.
- Merkel, D. L. (2013). Youth sport: positive and negative impact on young athletes. *Open access journal of sports medicine*, 4, 151.
- Merkel, Donna L., and Joseph T. Molony Jr. "Recognition and management of traumatic sports injuries in the skeletally immature athlete." *International journal of sports physical therapy* 7.6 (2012): 691.
- Mitra, Payoshni. "Challenging stereotypes: The case of Muslim female boxers in Bengal." *The International Journal of the History of Sport* 26.12 (2009): 1840-1851.
- Morris, Kelly. (2015) "Positive Effects of Sports on Kids." Healthy Living.
- Mücevher, M. H., Demirgil, Z., & Erdem, R. (2015). Sportif Aktivitelerin Akademik Başarı Üzerindeki Etkisi SDÜ İİBF Öğrencileri Üzerine Bir Araştırma. V. Türkiye Lisansüstü Çalışmaları Kongresi, Bildiri kitabı I, 119-132.
- Novak Djokovic Foundation (NDF). (2017).
- Olimpiyat Dergisi, 27 Şubat 1932.
- Orhan, R. (2019). Çocuk gelişiminde fiziksel aktivite ve sporun önemi. *Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi* 9.1, 157-176.
- Oyar, Z. B., Asci, F. H., Celebi, M., & Mulazimoglu, Ö. (2001). Validity and reliability of participation motivation questionnaire. *Hacettepe Journal of Sport Sciences*, 12(2), 21-32.
- Oyar, Z. B., Asci, F. H., Celebi, M., ve Mulazimoglu, Ö. (2001). Validity and reliability of participation motivation questionnaire, *Hacettepe Journal of Sport Sciences*, 12(2), 21-32.
- Özbek, O., & Şanlı, E. (2011). Karate Branşındaki Üniversite Elit Sporcularının Bu Branşa Yönelme Nedenleri Ve Beklentileri. *Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 5(3), 203-214.

- Özdenk, S. (2018). Beden eğitimi ve spor, faydaları, önemi ve sınıflandırılması. *Spor bilimlerinde akademik araştırmalar*, 77-89.
- Özdiñç, Ö . (2005). Çukurova Üniversitesi Öğrencilerinin Sporun Ve Spora Katılımın Sosyalleşmeyle İlişkisi Üzerine Görüşleri . *Spor metre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi* , 3 (2) , 77-84 .
- Özdiñç, Ö. (2005). Çukurova Üniversitesi öğrencilerinin sporun ve spora katılımın sosyalleşmeyle ilişkisi üzerine görüşleri, *Spor metre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 3.2, 77-84.
- Öztürk, F., Efe, M., ve Koparan, Ş. (2007). 14-16 yaş grubu kızlarda hentbol çalışmalarının sosyal yetkinlik beklentisi ve atılganlık üzerine etkisi, *Spor Bilimleri Dergisi*, 18(4), 147-155.
- Öztürk, Y. (2006). *Türk boks antrenörü profilini sportif başarıyla ilişkisi*. (Yüksek lisans tezi). Sakarya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyoloji Bölümü. Sakarya
- Pala, R. (2011). *Boks milli takımının avrupa şampiyonasına hazırlık kampları süresince bazı fiziksel ve oksidatif stres parametrelerinin incelenmesi*. (Doktora tezi). Fırat Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü. Elazığ.
- Pate, R.R., Trost, S.G., Levin, S., Dowda, M. (2000). Sports participation and health-related behaviors among US youth. *Arch Pediatr Adolesc Med*, 154, 904–911.
- Pehlivan, Z. (2013). Okullararası spor yarışmalarına katılanların sporu bırakma ve devam etme nedenleri, *Spor Bilimleri Dergisi*, 24(3), 209-225.
- Pepe, H. & Kuru,E. (2001). Spor Yapan ve Yapmayan Bayanların Sosyo Ekonomik Seviyelerinin Araştırılması. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21(3).209-221.
- PlueddemaN, J.E. (1989). The Relationship Between Moral Reasoning and Pedagogical Preference in Kenya and American College Students, Relligious Education.
- Purcell, L. K., Leblanc, C. M., Canadian Paediatric Society, & Healthy Active Living and Sports Medicine Committee. (2011). Boxing participation by children and adolescents. *Paediatrics & child health*, 17(1), 39-39.
- Purcell, L. K., Leblanc, C. M., Canadian Paediatric Society, & Healthy Active Living and Sports Medicine Committee. (2011). Boxing participation by children and adolescents. *Paediatrics & child health*, 17(1), 39-39
- Quality, E. (2012). Accountability Office.(2012). *About the GOA*.
- Renson, R. (1976). Social Status Symbolism of Sport Stratification, Hermes,
- Robert, S. W. & Daniel, G. (2015). *Spor ve egzersiz psikolojisinin temelleri*, (M. Şahin ve Z. Koruç, Çev.). İstanbul: Nobel Yayınları.

- Saat, M. (2018). Kadınların Karate Alanındaki Deneyimleri: Güçlü Hissetmede Bedensel Ve Zihinsel Gelişimin Etkisi . Uluslararası Beşeri Ve Sosyal Bilimler İnceleme Dergisi, 2 (2) , 46-59.
- Sarıalp, R. (2000). *Genel Kültür ve Türkiye'ye Modern Sporların Girişi*. İstanbul: İTÜ Rektörlük Ofset Atölyesi.
- Saygılı, G.,Atay, E., Eraslan, M.& Hekim, M.(2015). Düzenli Olarak Spor Yapan Ve Yapmayan Öğrencilerin Kişilik Özellikleri İle Akademik Başarıları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. Kastamonu Eğitim Dergisi, 23(1), 161-170.
- Scott, I. (1999). Youth boxing ban in some Australian jurisdictions. *Injury Prevention*, 5(1), 77-77.
- Scott, I. (1999). Youth boxing ban in some Australian jurisdictions. *Injury Prevention*, 5(1), 77-77.
- Seifi, L. & Mahdavi, M. S., (2015), The Survey of Effective Social Factors on the Trend to Karate in Female Karate Players of Tehran City, Journal of Novel Applied Sciences, 2015-4-7, 758-763.
- Siewe, J., Rudat, J., Zarghooni, K., Sobottke, R., Eysel, P., Herren, C., ... Michael, J. (2014). Injuries in competitive boxing. A prospective study. *International journal of sports medicine*, 36(03), 249-253.
- Siewe, J., Rudat, J., Zarghooni, K., Sobottke, R., Eysel, P., Herren, C., ... & Michael, J. (2014). Injuries in competitive boxing. A prospective study. *International journal of sports medicine*, 36(03), 249-253.
- Singh, A., Uijtdewilligen, L., Twisk, J.W., van Mechelen, W. & Chinapaw, M.J. (2012). Physical Activity and Performance at School: A Systematic Review of the Literature Including a Methodological Quality Assessment. Archives of Pediatrics and Adolescent Medicine, 166 (1), 49-55.
- Staurowsky, E.J., DeSousa, M.J., & Ducher G. (2009). *Her life depends on it u: sport, physical activity, and the health and well-being of American girls and women*. east meadow, NY: Women's Sports Foundation.
- Sunay, H. & Saraçoğlu, A. S. (2003). Türk sporcusunun spordan beklentileri ile spora yönelen unsurlar. Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 1 (1), 43-48.
- Şabanoglu, M. ve Koçak, F. (2019). Ebeveynlerin Buz Hokeyi Hakkında Görüşleri: Engeller ve Kolaylaştırıcılar. 2. Uluslararası Rekreasyon ve Spor Yönetimi Kongresi, 10-13 Mayıs Muğla, s101-104.
- Şahan, H. (2007). *Üniversite öğrencilerinin sosyalleşme sürecinde spor aktivitelerinin rolü*. (Yüksek lisans tezi). Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.

- Şallı, A. O., Küçük, V., & Amman, M. T. (2017). Sporda baskın cinsiyet analizi (Türkiye örneği). *Spor ve Performans Araştırmaları Dergisi*, 8(2), 154-165.
- Şengül, K. (1991). *Boks Tarihi*. Ankara: Türk Spor Vakfı.
- Şirin, E . (2008). Futbolcu Kızların (12-15 Yaş) Spora Katılım Motivasyonlarının Belirlenmesi, *Sporometre, Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi* , 6 (1) , 1-7 .
- Taliaferro, L.A., Rienzo, B., & Miller, M.D. (2008). High school youth and suicide risk: exploring protection afforded through physical activity and sport participation. *J Sch Health*. 78, 545–553.
- Tekin, Y., Mucuk, B., ve Sunay, H. (2016). Türkiye’de amatör sporcu olmak. *Ankara Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 14(2), 183-190.
- Tkach, C. & Lyubomirsky, S. (2006). How do people pursue happiness?: Relating personality, happiness-increasing strategies, and well-being. *Journal of happiness studies*, 7(2), 183-225.
- Torres, C. R. & Parry, J. (2017). Boxing and the youth olympic games, *Diagoras: International Academic Journal on Olympic Studies*, 1, 169–190. Retrieved from http://diagorasjournal.com/index.php/diagoras/article/view/14_
- Torres, C. R. & Parry, J. (2017). Boxing and the Youth Olympic Games. *Diagoras: International Academic Journal on Olympic Studies*, 1, 169–190. Retrieved from <http://diagorasjournal.com/index.php/diagoras/article/view/14>
- Varlık, S. (1982). *Boks Temel Eğitimi* (s.21-22). Ankara: Öztekin Matbaacılık.
- Veliya, P., Mierzwinski. M., Fortune, L., (2013), It Made Me Feel Powerful: Women’s Gendered Embodiment and Physical Empowerment in the Martial Arts, *Leisure Studies*, 32:5, 524-541.
- Whitley, R.L. (1999). Those Dumb Jacks Are It Again: A Comparison Of The Educational Performances Of Athletes And Nonathletes In North Carolina High Schools From 1993 Through 1996, *High School Journal*, 82 (4), 223-233.
- Yazıcı, A. G. (2014). Toplumsal Dinamizm ve Spor, *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim, Teke Dergisi*, 3(1), 394-405.
- Yıldırım A. ve Şimşek H. (2008). *Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yılmaz, E, Kumartaşlı, M. & Koçyiğit, B. (2020). Elit Boksörlerin Beslenme Alışkanlıkları ve Bilgi Düzeylerinin İncelenmesi. *Akdeniz Spor Bilimleri Dergisi*, 3 (2), 269-279.
- Yurtsever, F. (1999). *Boks Teknik-Taktik Eğitiminin Esasları*. Ankara: GSGM Boks Federasyonu Yayınları.
- Yüksel, M. (2014). Cinsiyet ve spor, *Tarih Okulu Dergisi* 7(19), 663-684.

Yüksel, M. (2019). Ailenin spora katılımı ile çocuklarının elit spora yönelmesi arasındaki ilişki, *ODÜ Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*, 9(2), 319-326.

Yüksel, M. (2019). Ailenin Spora Katılımı İle Çocuklarının Elit Spora Yönelmesi Arasındaki İlişki. *ODÜ Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi (ODÜSOBİAD)*, 9(2), 319-326.

Zorba, E. (2006). *Vücut yapısı: Ölçüm Yöntemleri ve Şişmanlıkla Başa Çıkma*. İstanbul: Morpa Kültür Yayınları.

Zorba, E., İkizler, H.C., ve Tekin, A. (2006). *Herkes için spor*. İstanbul: Morpa Kültür Yayınları.

EKLER

Ek A: Etik Kurul Kararı

Evrak Tarih ve Sayısı: 09/05/2019-E.4032

T.C.
SAKARYA UYGULAMALI BİLİMLER
ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Etik Kurulu

Sayı :26428519/100/
Konu :Anket İzni

LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Etik Kurulunun 09/05/2019 tarih ve 10 no'lu toplantısında almış olduğu ikinci maddesine (madde 2-) ilişkin karar örneği aşağıda sunulmuştur.
Bilgilerinize gereğini rica ederim.

Prof.Dr. Yusuf ÇAY
Etik Kurulu Başkanı

Madde 2- Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Müdürlüğü'nün 07/05/2019 tarihli ve 100/3865 sayılı Anket Onay İzni konulu yazısı ve eki görüşmeye açıldı.
Enstitümüz Antrönörnlük Eğitimi Enstitü Ana Bilim Dalı Yüksek Lisans öğrencisi Ummuhan BULUT'un Doç.Dr. İhsan SARI danışmanlığında hazırladığı "Genç Boksörlerin Ebeveynlerinin Çocuklarının Spora Katılımı Hakkındaki Düşünceleri" konulu tez çalışmasının Etik açıdan uygun olduğuna oy birliği ile karar verilmiştir.

EK :
Gelen Yazı ve Ekleri (12 sayfa)

Etik Kurulu Esentepe Kampüsü 54187 Serdivan Sakarya
Tel:0 264 616 00 09 Faks:0 264 616 00 14
E-Posta :etik@subu.edu.tr Elektronik Ađ :www.subu.edu.tr

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. Maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

ÖZGEÇMİŞ

Ummuhan BULUT, 17.05.1996' da Gaziantep'te doğdu. İlk ve orta okul eğitimini Gaziantep'te tamamladı. 2017' de Balıkesir lisesinden mezun oldu. 2013 yılında başladığı Balıkesir üniversitesi Beden eğitimi ve spor yüksek meslek okulunu 2017 yılında bitirdi. 2017 yılında Sakarya Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümünde yüksek lisans eğitimine başladı Milli boksör ve Boks antrenörü olarak görev yapmaktadır.